Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN, SỐ THỨ 2850 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ NĂM 16 SEPTEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº 5518

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc.	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở. .	10.00	5.00	2.50	

Bán mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

QUỐC-TÚY

Không kể là nước văn-minh, hay là nước bán khai, đã thành ra một dân-tộc, đã lập quốc ở trên mặt địa-cầu, đã sinh trưởng đoàn-tụ được với nhau đến bao nhiêu đời, thì tất trong nước cũng có nhiều cái lễ tục cái tập quán, đủ phỏng phạm được nhân-tâm, duy trì được thế đạo, mà cách ăn ở, sự giao tiếp, mới có ân-tình, có lễ nghĩa, trong xã-hội thường giữ được trật-tự, mà không đến nỗi rối loạn đảo điên. Cái lễ tục và cái tập-quán ấy, là cái thói hay riêng của một nước, mà ta gọi là quốc-túy vậy.

Nước Nam ta từ khi có nước, đến nay đã mấy nghìn năm, văn trị võ công cũng đã từng rực rỡ ở trong lịch-sử, nghiễm-nhiên là một nước cũ ở cõi Á-đông. Trải bao lâu theo học chữ nho, bao nhiêu tập quán phong-tục ở trong nước, đều do trong nho-giáo mà ra cả. Đời xưa tính người còn giản-phác, kiến-văn còn chật hẹp, cho nên những tục lệ và cách giao-thiệp ở trong xã-hội, cũng nhiều điều phiền toái câu nệ, ở vào cái thời đại văn-minh này, thật là không hợp chút nào, nói đến việc sửa đổi cho hợp thời, thì ai cũng công nhận là phải. Hiện nay ở xã-hội ta có hai hạng người : một phái cựu-học thì nhiều người không thấu nhân tình, không xét thời thế, trong bụng đã có một cái thành kiến, cho cái mới là dở, cái cũ là hay, bao nhiêu tục cổ của mình, chẳng kể gì nhân tình thời thế có hợp hay không, đều muốn khư khư giữ lấy. Phái tân học thì phần nhiều do cái lòng ưa mới quá, mà ý-kiến cũng thiên đi, bao nhiêu cái lễ tục tập quán của mình, không chịu suy xét kỹ càng, phân biệt cái hay với cái dở, cứ nhất khái cho làm trần hủ phiền nhiễu mà muốn bỏ hết đi. Ấy hai phái ấy vì ý-kiến khác nhau, mà ngôn luận hành vi, mới hay phản đối nhau. Theo cái ý-kiến thiển cận của tôi, thì thủ cựu quá là trái hẳn với cái công lệ tiến-hóa mà không ai theo, duy tân quá thì lại sợ học khôn không phải đường mà sinh nhiều điều hại. Ở cái buổi tân-cựu giao thời này, phải lấy bụng tinh mà suy, mắt tinh mà xét, quốc-túy với hủ-tục, phải biện biệt cho rõ ràng, để định đường giữ bỏ, thì cử-động mới không đến nỗi sai lầm.

Nay hãy xin nói qua một vài chuyện, như cái tục khao vọng ở các chốn thôn quê ta. Người ta được hiển đạt làm nên danh phận, thì phải sắm sửa lễ vật, trước là cáo thần, sau là kính dân, để tỏ ý cám ơn với thần minh và báo việc vui mừng cho làng xóm, ý nghĩa thật là tốt là hay. Lại đến việc ma chay, trong nhà khi có ông già bà cả nằm xuống, thì sửa đồ lễ ra trình làng, người làng được tin, thì phải lo việc cứu giúp, người khiêng người chôn, đã có phu làng cắt sẵn ; đó lại là một cái ý rất hay, người trong làng xóm với nhau, khi buồn có nhau, khi khổ có nhau, tìm phương giúp đỡ lẫn nhau, thật là hợp với câu trong kinh Thi : « Thấy người khác có việc tang, thì lật-đật đến giúp » và câu trong sách Mạnh-tử « Cùng ở trong một làng một xóm, ngày thường thì thân yêu nhau, khi tật bệnh thì nâng đỡ nhau » thật là có cái ý trung hậu của người đời xưa ; vả lại, việc sống chết là việc thường, nhà ai lại chẳng có, lại là một việc giúp đỡ lẫn nhau. Chỉ vì người sau theo cái ý riêng của mình, bầy vẽ ra lệ nọ khoản kia, lại thành ra một việc rất phiền lụy. Thường thấy lắm người tuy có hiển đạt mặc lòng, mà việc khao vọng không làm được như khoản ước của làng, thì người làng vẫn không công nhận, chốn trung-đình, ngôi hương-ẩm, cũng như người khác vậy, chẳng được hưởng chút quyền lợi gì hơn. Nhà tang không cứ giàu nghèo, hễ không nộp đủ khoản lệ cho làng, thì làng cũng không nhìn đến, thậm chí có nói lại hạch-lạc bắt bớ lôi thôi. Lại đến tục ăn tết và tục cúng giỗ của ta, khi đầu đặt ra, cũng là muốn nhân cái buổi ngày lành tháng tốt và cái ngày buồn của tiền-nhân, rồi hương hoa lễ phẩm, thành kính dâng lên, trước là để tỏ tấm lòng ghi nhớ yêu mến đối với người rất thân của mình đã khuất đi, sau là để hội họp họ hàng anh em, không đến nỗi người cách bụng xa, mà tình nghĩ dần dần phai nhạt, thật là ý rất tốt mà tục rất hay vậy. Chỉ vì nhiều người không hay suy nghĩ, chỉ một mực làm theo người, mà cử động thành ra vô ý thức, tức như tục ăn tết tháng ba, tháng năm vân vân ; nhiều người giàu có muốn phô trương, nhân ngày kỵ lạp, làm ra mâm cao cỗ đầy, rồi khách khứa tưng bừng, ăn uống tấp nập, đã mất hẳn cái chủ ý làm kỵ lạp, mà lại sinh ra một việc phiền nhiễu rất to.

Đó là xin kể một vài tục đương thông hành ở xã-hội ta bây giờ, theo phái cựu học, thì phần nhiều cho là quốc-túy mà ta nên giữ lấy, theo phái tân-học, thì phần nhiều cho là hủ tục mà ta nên bỏ đi, đều là thiên lệch mà không được chính đáng. Vậy ta tưởng nên theo thời thế, thuận nhân tình mà sửa đổi cho khôn khéo, cốt giữ lấy cái lòng trung hậu, cái ý tinh vi của người xưa, có bổ ích đến nền phong-hóa, mà lại không sinh sự phiền lụy, cho người ta dễ theo, thế mới thật là bảo tồn quốc-túy và thích hợp với cái thời đại cải-lương vậy.

H. T. B.

MỘT CÔ CON GÁI BƠI QUA BỂ MANCHE

Miss Gertrude Ederlé, là một cô con gái Hoa-kỳ, mười tám tuổi, bơi qua bể Manche mất có 14 giờ 30 phút. Một lần trước cô đã bơi, nhưng không được, chịu bỏ giở. Đến lần này cô mới bơi được, thực là một việc đàn bà con gái không khi nào làm được vậy.

Trước cô Gertrude Ederlé đã có năm người đàn ông bơi được.

Năm 1875, đại úy Webb bơi mất 21 giờ 45 phút, năm 1911, Burgess bơi mất 23 giờ 40. Năm 1923, Sullivan bơi mất 28 giờ 23 phút. Tirabocchi bơi mất 16 giờ 23 phút ; Charles Voth bơi mất 16 giờ 54 phút. Nay cô bơi mất có 14 giờ 30 phút, thực là chiếm khôi trong việc ấy. Cô xuống nước ở mũi Gris-Nez hồi 6 giờ 45 phút, đúng 4 giờ trước khi thủy triều lên, có ông thân sinh, có M. Burgess là người luyện tập cho cô, các phóng sự báo quán, các người làm phim chớp ảnh v.v. đi tàu *Alsace* đi theo. Đến hồi 21 giờ 40 phút thì tới bãi cát Kingsdown thuộc về địa phận nước Anh.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 13 Septembre 1926

Nước Pháp

Việc tàu Lotus

Các báo bình-phẩm về việc tàu *Lotus* có nói các quan ở Angora dụng tâm làm trì hoãn cái kiện của trung-úy Desmons ; các báo khen quan Poincaré đã bá cáo cho quan đại sứ nước Thổ ở Paris biết rằng nước Pháp yêu-cầu phải đem tha ngay viên quan võ ấy. Báo *Quotidien* nói nay nên kíp bài trừ ngay những việc vô-lý như thế đi.

Hoàn-thành nghĩa địa

M. Marin, thượng-thư bộ trợ-cấp đã làm lễ hoàn-thành cái nghĩa-địa quốc-dân ở Sarrebourg táng những tù binh Pháp tạ thế ở nước Đức.

Nước Ý

Về việc mưu hại ông Massolini

Sau việc mưu hại M Massolini, hội đồng quản-trị của đảng Fascite đến xin quan thủ-tướng nước Ý đặt lại tử hình.

Chánh-phủ Pháp hạ-lệnh cho quan đại-sứ Pháp ở nước Ý phản-kháng các bài báo công-kích nước Pháp về việc mưu hại ông Massolini.

Nước Đức

Nghề buôn chất độc

Ở Berlin đã bắt được 15 người buôn chất cocaïne thuộc về một hội có chi-điếm ở khắp Âu-châu.

Hội Vạn-quốc

Đại hội-đồng

Đại-hội-đồng hoãn đến chiều thứ ba mới làm việc để cho các tiểu-ban có thì giờ xem xét các vấn-đề trong chương-trình.

Các tiểu ban

Ban thứ nhất đã cử một phụ ban xét các vấn-đề quan-hệ đến bản dự-án nói về việc tuyển các hội-viên hữu-hạn. Ngày mai ban ấy sẽ xét các khoản của phụ ban bàn.

Ban thứ hai (Các cơ quan chuyên-môn) sẽ xét công việc vệ-sinh về năm đã qua.

Ban thứ ba (Thanh giảm quân-bị) hôm nay cũng họp để xét các việc trong chương-trình. Đã bàn về việc kiểm-duyệt sự chế tạo khí giới.

Ban thứ tư (vấn-đề tài-chính) đã bàn về sổ chi-thu của hội Vạn-quốc.

Ban thứ năm (Vấn-đề xã hội, và nhân-loại) ưng-thuận tờ-trình về việc buôn đàn bà con trẻ.

Ban thứ sáu (Vấn-đề nô-lệ) xét bản dự án giao ước về nô-lệ, cùng là các khoản do các chánh phủ khởi-nghị.

(*Indopacifi*)

Giải đáp những điều pháp-luật

Có nhiều ngài gửi giấy hỏi về pháp luật thấy trả lời chậm trễ, thì có ý trách bản quán. Sự trách ấy bản quán xin chịu, song xin các ngài xét cho rằng, giấy gửi đến mỗi ngày nhiều quá không sao giải-đáp xuể được. Thiết tưởng mỗi ngày giải đáp một hay hai bài đã là nhiều lắm rồi ; vì công việc của bản quán không phải chỉ có một việc ấy mà thôi, mà vì phỏng có muốn giải đáp hết các bài hỏi nữa, thì một người chuyên việc cả ngày vị tất đã xuể. Vậy xin các ngài coi mục này cũng như một mục thường thức khác, có cái nghĩa ích lợi chung cho tất cả các bạn đọc báo, chứ đừng thấy chậm giải đáp riêng một ngài nào mà trách bản báo. Mong rằng các ngài lượng xét cho.

LỜI HỎI. — Tôi có một chút việc riêng sau này, dám phiền ngài làm ơn chỉ bảo giùm cho thì đa tạ lắm.

Nguyên năm ngoái tôi có cho tên Đ ở phủ X. T. vay món tiền 100 đồng để ra lo làm tổng-trưởng, đến hạn tên ấy không giả, tôi thưa quan thì hắn xin khất, rồi sau có lấy bức khế tự-điền (một mẫu bảy sào) của mẹ hắn cho, hiện có điểm-chỉ của bà cụ, mà đem bán đoạn cho tôi 7 sào. Lúc bán tôi có bảo hắn ta làm một bức văn-tự nữa, nói rằng, có vay của tôi 100 đồng, mà không giả được, nên có bán cho tôi 7 sào ruộng ấy, lúc bán ruộng là đầu tháng ba thì ruộng đã cấy rồi, thì tôi mua đoạn đến tháng năm tôi có quyền gặt, thế sao họ lại gặt mất ?

Vả lại lúc mua tôi không lấy chữ lý-trưởng thì có việc gì không ? vì lẽ sau này : tên tổng tuần Đ. là em ruột tên lý trưởng, vả bác lý này muốn cướp cả phần của em, và bắt em xin của nhà vợ (giàu lắm) để giả nên không cho chữ.

Tôi đã thưa ở phủ thì quan bắt chúng về nói với tôi đền thóc và xin lỗi, song chúng không chịu nói.

Vả lại tên lý trưởng kia cứ nói lèo-xèo ở ngoài rằng mất nghìn chúng cũng cố theo, thế thì chúng có thể kiện tôi về lỗi gì được không ?

Xin ngài chỉ bảo cho : 1. tôi có thể bắt đền thóc gặt trộm được không ? 2 và chúng có thể làm gì tôi được không ? (tổng tuần thì hiền lành, còn có anh lý mọt anh ấy nói láo, rồi lại chối), 3. nếu muốn kiện lên tòa án thì kiện thế nào ?

LỜI ĐÁP. — Cứ lý ưng thì ruộng bán rồi, kể từ khi làm văn-tự là kỳ-vật của người mua, vậy người mua được hưởng thóc gặt, trừ ra đôi bên có giao ước với nhau rằng cái vụ gặt ấy, người bán được hưởng thì không kể.

Văn-tự mua bán làm theo lối An-nam bao giờ cũng phải có triện lý-trưởng hay trưởng-phố nhận-thực thì mới hợp lệ. Lý-trưởng không thể không áp triện được. Ông không lấy triện là khờ.

Nhưng ông chẳng kiện lý-trưởng thì chớ, chứ hắn kiện ông vì lỗi gì được.

Vì văn tự chưa thành thì người bán ruộng cho ông, có thể cãi là việc mua bán chưa xong, cho nên người ta mới gặt thóc. Nhưng dù thế nào mặc lòng ông cũng có thể kiện người ấy về việc nợ chưa giả, nếu kiện là gặt trộm lúa thì ông phải đem văn-tự ấy lấy chữ lý-trưởng nhận thực và phải trước bạ thì tòa án mới xét.

Ph. h-L.

ĐIỆN TÍN TRUNG-KỲ

Giúp dân bị lụt

Ngày thứ bảy 11 Septembre. Đô-thành hiếu cổ xã có đặt một cuộc vui lấy tiền giúp nạn dân Bắc-kỳ.

Có quan Thống sứ Robin, quan Khâm sứ Pasquier, quan Thanh tra ngoại giao Jabouille, quan Đổng-lý d'Elloy, quan Thiếu tá Laurent, quan Phụ chính, các quan thượng thư, các nhân-dân đại biểu, cùng nhiều các quan chức Tây, Nam, văn, võ và độ một nghìn nhân dân đến dự cuộc vui.

Số tiền thu vào được ngót 900 đồng.

(*Indopacifi*)

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	30 độ
15 giờ	31 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	—	11$50
nhì,	—	10 80
ba,	—	10 20
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô	—	6 50

Giá bạc : — Kể từ ngày 15 Sept. 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 19 60.

Thị giá quốc trái :

Ngày 14 Septembre 1926

3 °/.	hoàn dần		63f 81
3 1/2 °/.	hoàn dần		81 f. 10
4 °/.	vĩnh viễn	1917	44f. 50
4 °/.	»	1918	44f. 80
6 °/.	»	1920	62f 80
5 °/.	hoàn dần	1920	69f. 55
4 °/.		1925	88f. 55
3 °/.	vĩnh-viễn		49f. 75
5 °/.	1915-1916		53f. 00

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* sang Hong-kong đến chiều mai thứ năm, 16 septembre, hồi 3 giờ, sẽ khởi-hành từ Haiphong qua đường Pakhoi, Hoi-hew và Fort-Bayard.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa hồi 6 giờ 20 sáng mai.

Tin nước. — Được mấy hôm nay, trời tạnh ráo, nước các ngả sông đều xuống, nên các chỗ lụt, nước đều đã rút dần.

Chỗ vỡ Hạ-lôi, công việc hàn khẩu đã xong cả rồi, nước ở miền đó đã cạn dần ; nhân dân đang hết sức chờ hễ cạn đến đâu là cấy lúa quá chăng đến đó. Những nhà nào sẵn có mạ già mà cấy thì vụ này may ra thu-hoạch cũng khá khá. Nhưng ít nhà được thế lắm, cho nên nhiều nhà muốn cấy mà không có mạ.

Về miền Hưng-yên, Hải-dương, nước cũng đã rút dần cả. Nhân dân cũng đang tất lực chờ nước ra đến đâu là cố cấy đến đó, để họa may có vớt vát được chút gì chăng.

Đường thuộc địa số 1 ở chỗ kilo-mètre 106 nay đã đi lại được như cũ. Như vậy thì đường số 1, suốt trong địa hạt tỉnh Lạng-sơn cũng đi được cả.

Hội đồng chính-phủ thường-trực. — Ngày 4 septembre mới rồi hồi 9 giờ sáng, hội-đồng chính-phủ thường trực đã họp tại phủ Toàn-quyền Saigon do quan Toàn-quyền Alexandre Varenne chủ tọa.

Cuộc công-thải hai triệu đồng. — Cuộc công-thải hai triệu đồng được mỹ-mãn lắm.

Ngay từ hôm thứ bảy vừa rồi, là ngày thứ sáu kể từ hôm bắt đầu thu tiền, thì số tiền thu được đã tới linh 3 triệu bạc, thành thử được gấp rưỡi số tiền định vay.

Lễ sinh nhật năm thứ 87 của Sisowath quốc vương. — Lễ sinh nhật năm thứ 87 của Sisowath quốc-vương đã làm từ hôm 29 Août tới 2 Septembre vừa rồi, có trật-tự và nhân dân nô nức lắm.

Có mở hai cuộc đấu xảo, một cuộc đấu xảo mỹ-nghệ ở trong Đại-nội, một cuộc đấu xảo các sản vật cùng các đồ kỹ-nghệ vật tại chùa Bạc, người Tây, người bản xứ đến xem đông lắm.

Ngày 31 Août Cao-mên quốc-vương có thiết đại triều tiếp vị đại-biểu của chính-phủ Bảo-hộ thay mặt chính-phủ Pháp cùng quan Thủ-hiến Thuộc-địa đến chúc mừng quốc-vương. Ngày 1er Septembre, có thiết đại yến mời các quan chức, có phường nhạc của nhà vua khiêu-vũ. Nhân dịp ấy, Cao-mên quốc-vương lại có tỏ lời trung-thành tin cậy của xứ Cao-mên đối với nước Pháp. »

Hội đồng Tư-vấn Cao-mên. — Hội-đồng Tư-vấn Cao-mên đã bắt đầu họp từ ngày 26 Août cho tới ngày 3 Septembre thì giải tán. Hội-đồng có xét hết mọi vấn-đề biên trong chương-trình, nhất là về việc công-tác sang năm và bản dự án sổ chi thu năm 1927.

Trước khi giải tán, Hội-đồng có đồng thanh nhờ quan Khâm-sứ Cao-mên gửi bức điện-tín này lên quan Toàn-quyền.

« Hội-đồng Tư-vấn bản xứ rất lấy làm đội ơn quan Khâm-sứ trình cùng quan Toàn-quyền Alexandre Varenne cho cái sổ cho tấm lòng kính trọng và sự tận tâm của Hội-đồng đối với ngài, lại xin chúc ngài về công cán bên Pháp được mọi sự hoàn hảo rồi mau trở lại xứ Thuộc-địa. Hội-đồng lại nhờ quan Toàn-quyền chuyển tâu quan Tổng-linh Dân-quốc và quan Thượng-thư Thuộc-địa biết cho tấm lòng tận trung và lòng thâm cảm của xứ Cao-mên đối với công cuộc khai hóa của nước Pháp vì thủ tín những điều trong tờ giao ước về cuộc Bảo hộ mà thực hành ở trên đất Cao-mên này làm cho tăng tiến cái hạnh-phúc về đường tinh thần và vật chất của dân Cao-mên. »

Nông phố ngân-hàng. — Bản dự án của quan Toàn-quyền định lập ra Nông-phố ngân-hàng đại khái như sau này :

Mục đích nhà ngân-hàng ấy như sau này :

1º Cấp tiền cho các sở cho người bản xứ vay về việc làm ruộng ;

2º Giúp về việc phân phát và việc thu các khoản tiền của trong xứ dùng vào việc tu bổ những sự tai hại như bão, lụt, tai trâu bò, vân vân.

Ngân-hàng ấy có :

1º Các ngân-hàng hàng xã giữ việc cho vay ngắn hạn mà tiền vay không quá một trăm đồng ;

2º Các ngân-hàng hàng tỉnh giữ việc cấp tiền cho các ngân-hàng hàng xã và quản-trị việc tài-chính của các ngân-hàng ấy cùng là cho vay những số từ quá trăm đồng trở lên.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường.. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

3° Một ngân-hàng trung-ương giữ việc cấp tiền cho các ngân-hàng hàng tỉnh và quản trị những tiền của sở dự-toán chung dùng vào việc sửa sang những sự tai hại.

Các công việc tiến nong của các ngân-hàng lấy như sau này:

Tiền của ngân-hàng trung-ương thì lấy ở sở dự toán chung và các sở dự-toán riêng cùng những khoản tiền riêng dùng vào việc Nông-phố ngân-hàng.

Ngân-hàng trung-ương không có lấy lãi và không có vốn riêng.

Tiền của các ngân-hàng hàng tỉnh thì lấy ở Ngân-hàng trung-ương và ở vốn riêng của các ngân-hàng ấy cũng là những số tiền của các tư gia các nơi, các xã và các ngân-hàng hàng xã đem lấy có kỳ hạn hay là không có kỳ hạn.

Tiền của các ngân-hàng hàng xã thì lấy ở ngân-hàng hàng tỉnh cấp cho và tiền vốn riêng của các ngân-hàng ấy.

Tại phủ Toàn-quyền sẽ đặt riêng một sở coi việc Nông-phố ngân-hàng.

Việc trước bị điền-thổ. — Việc họa đồ từng mảnh ruộng như cách-thức của Hội đồng xét việc trước bị điền thổ, thì hiện nay mấy tỉnh Bắc-kỳ vẫn đương làm rất.

Công-việc đo đạc công-cán mà sở Đạc-điền đã dạy bảo làm, có các viên tham-tá chuyên môn của sở Đạc-điền trông-coi.

Bắt đầu hãy hoàn-đồ từng mảnh ở các nơi tỉnh-lỵ đã. Nếu công-việc ấy được thành hiện như mục đích của nhà nước định làm, thì sẽ dần dần khởi hành ở các phủ huyện trong tỉnh hạt.

Hiện nay công-việc bắt đầu làm tại bốn nơi tỉnh-lỵ là trong Bắc-kỳ là Bắc-ninh, Nam-định và Hà-nam tự 6 tháng nay thì đã xong cả rồi. Các đạc-công đã bắt đầu làm xa nơi tỉnh lỵ dần.

Còn việc họa đồ từng mảnh ở thành phố Hanoi và Haiphong thì hiện nay sở Đạc-điền còn đương xét lại.

Ngạch các quan cai-trị. — Quan Thống-sứ vừa ký nghị định cho quan sứ sở Wintrebert tỉnh Bắc-ninh nghỉ phép 9 tháng để về Pháp.

Chừng đến cuối tháng Novembre này, thì M. Wintrebert sẽ đáp tàu trở về qui-quốc.

ĐÁM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ
Xưởng Aviat — Hanoi
Có cho thuê ô-tô lịch-sự 205 một ngày không kể tiền xăng, và tiền dầu hay ô p. 20 một kilomètre, mà 200 km đi-thường thì 0 p. 18 một cây.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
của quan
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thường làm việ ngự Bảo-thu bệt-tỉnh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fès, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Mới.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt có các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 16 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 5 đồng một lần
XIN GIẤY LÊN CHƯƠNG: giá 1 $50
Phòng thăm bệnh tại HƯỚNG GIA-LONG, 23, GIÁT mới số 29 bis
Hanoi.

Đường xe hỏa đi Haiphong. — Kể từ ngày 16 septembre trở đi xe hỏa đường Hanoi-Haiphong sẽ chạy theo như sau này:

Chuyến xe số 1 ở Hanoi chạy lúc 6 giờ 20 thì phải đi đến ở ga Gia-lâm đến Phú-thụy.

Chuyến xe số 2 ở Haiphong chạy lúc 6 giờ 26 phải đi đến từ Phú-thụy đến Gia-lâm.

Chuyến xe số 3 ở Phú-thụy chạy lúc 8 giờ 8 phút thì đi từ Phú-thụy đến Haiphong chờ các hành-khách đi chuyến xe số 1 mà đi đến của mình thuê lấy.

Tự tử bằng súng lục. — Hồi 6 giờ rưỡi chiều hôm qua, M. Martin là thư-ký sở mật-thám nhà ở đường Félix Faure số 13, ngờ đâu vì bực mình mà lấy súng lục bắn vào mang tai tự tử đến 10 giờ đêm thì chết.

Ngày hôm qua M. Martin hãy còn đi làm tại bãi, không có sự gì khác thường cả. Nghe nói khi ăng đang về việc tự sát ấy, đã từ mấy mươi ăngeba bốn ngày thôi.

Sở Nông thương cục. — Các nhà giấy của sở Nông thương cục (Services agricoles et commerciaux) nay đã dời nhà trường phố Ham-long số 29 và đã dọn đến đường Amiral Courbet số 20. Như vậy thì nhà phố Ham long lại giao trả nhà Học-chính.

Các nhà điền chủ Tây Nam ai muốn đến hỏi hạn việc gì bắt cứ giờ nào, sở ấy cũng hoan nghênh.

Thi bằng Brevet supérieur. — Sáng hôm nay tại trường nữ học sinh đã mở kỳ thi bằng Brevet supérieur, khóa thứ hai trong năm 1926.

Đầu bài sư phạm như sau này, hạn trong 8 giờ:

Fénelon dit que « dans l'éducation il faut se contenter de suivre et d'aider la nature ». Comment entendez-vous l'application de cette maxime.

Chỉ có 13 cô nữ thí sinh nam thí sinh không có ai.

Thuyên chuyển. — M. Nguyễn-văn-Quyên và Nguyễn-công-Kiêm đều là thư-ký hạng tư ở Kiến-an và Hưng-yên được phép đổi lẫn cho nhau, nhưng tiền lộ phí phải chịu lấy.

Một tuần lễ chiếu bóng rất đặc biệt
Tại rạp CINÉMA PALACE Hànội
Từ thứ tư 15 đến thứ ba 21 septembre 1926
GRIBICHE
Tích chuyện vui 8 đoạn.
GRIBICHE ! Tên một cậu bé rất khôn, tả nhiều cách trí thức thông minh lạ thường, mà người nhớn cũng lắm người hỏ dễ đã theo kịp.
GRIBICHE ! rất ngoan, có hiếu với mẹ và lòng trung thực, không hề gian tham chúc nào. Trẻ con được như thế thường cũng là ít có.
Chuyện này tâm thường mua vui mà thôi, như mua vui rất có ích, có thể là một bài học tốt cho dân con em vậy !

Hội-chợ Hanoi
Mọi việc ở Hội-chợ năm nay sẽ bắt đầu từ ngày 28 Novembre, đến ngày 12 Décembre thì thôi.
6701

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

Thổ Nhà-thờ (Rue G. Lamblot) số 22. Máy nói số 150

Hiệu-trưởng: PHẠM-HUY-LỤC

Là trường tư-thục của báo Trung-bắc mở ra có đủ năm lớp sơ học kiêm-b như các trường Pháp-Việt Nhà-nước. Chương-trình học cũng theo như chương-trình nhà nước, song chú trọng nhất về Pháp-văn và Quốc-văn.

Giấy xin học gửi đến ông hiệu trưởng tại số 22 phố Nhà thờ(Rue Lamblot) trước đến Ủng và định thêm một tờ giấy khai-sinh. Học-trò không có người nhà đưa đến xin học thì học-hiệu không nhận.

Việc gửi bạc giả một trăm đồng — Một người đi buôn tơ lụa tại Bắc-hải bàn Tàu tên là Phạm-văn-Tế quán tỉnh Hà-nam, mới rồi có đem 830 đồng giấy một trăm đem đổi tại Đông dương ngân hàng thì ở đấy nhận ra có một cái giấy 100 đồng giả Phạm-văn-Tế đã phải bắt giam tại sở mật thám để xét hỏi.

Tại ga xe hỏa và bến tàu thủy. — Ngày hôm nay, 15 septembre 1926, số người đi lại ở ga xe hỏa và bến tàu thủy như sau này:

Tại ga xe hỏa

Số người đến:	87 người	Âu
	1769 —	Á
Số người đi:	78 —	Âu
	2105 —	Á

Tại bến tàu thủy

Số người đến:	4 người	Hoa
	930 —	Nam, Á
Số người đi:	10 —	Hoa
	470 —	Nam

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI
Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casaux* ».
Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy học cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.
3002

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thương, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 33, Hanoi, Ống nói 314.
Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đẻ, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi.
142

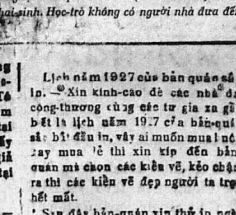
AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT !
Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:
1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*
2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*
3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển	0 $ 15
Tiền cước thường. .	0, 05
Tiền cước Recommandé thêm	0, 10

Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI

Lịch năm 1927 của bản quán sắp in. — Xin kính-cáo để các nhà đại công-thương cùng các tư gia xa gần biết là lịch năm 19.7 của bản-quán sắp bắt đầu in, vậy ai muốn mua lịch này mua lẻ thì xin kịp đến bản-quán mà chọn các kiểu vẽ, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp người ta trọn hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đã biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

Giá lịch của bản-quán bán như sau này:

Từ 50 trở lên. . .	0 $ 35	một
Từ 10 đến 50 . . .	0 40	»
Từ 1 đến 10 . . .	0 45	»
Tiền cước.	0 25	»

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này:

M. SÙNG-XUÂN-THANH
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Mấy việc lừa đảo. — Cô Ng-thị Kim-Điệp tên thị Lân, ở phố hàng Bồ, có phát đơn kiện người vợ một ông Tây, ở phố Đồng-khánh về việc lừa một đồ nhẫn kim cương giá 3800 đồng bạc.

Nguyên năm 1923, cô Kim-Điệp có đem đến một hiệu Khách phố hàng Ngang, cầm một đôi mặt kim-cương lấy 500 đồng. Hiệu ấy lấy đánh thành nhẫn rồi bán cho một người ở phố Cửa-đông, lấy 1200 đồng. Cách mấy tháng, người vợ ông lấy đồ bẻ ết chuyện mới lại mách cô Kim-Điệp, rồi cùng nhau lập kế đi thưa ở Cầm phố hàng Trống, thì sở cầm xé hiện Khách phải trả lại cô Kim-Điệp đôi nhẫn kỳ mà lấy 500 đồng về, nhưng lại phải trả 1200 đồng cho người mua nhẫn ở Cửa-đông. Khi ở Cầm về, người vợ Tây đó mới có Kim-Điệp đến nhà làm giấy rồi bảo ký tên. Nhưng viết chữ Pháp thì cô ta không hiểu gì. Lúc ấy tin lời bạn cũng ký. Nguyên người vợ Tây đó có bỏ ra 600 đồng để lấy nhẫn. ở cầm về làm giấy văn-tự là cô Kim-Điệp bằng lòng bán đứt đôi nhẫn kim-cương ấy giá là 1.300 đồng mà ký thực thì cô ấy cầm cho người kia 800 đồng cả lãi, hạn hai năm thì chuộc. Khi tới hạn Tài người vợ tây kia đang ở bên Pháp với chồng nay có Kim-Điệp mới gặp thì cô nhắn xin chuộc đôi nhẫn về, người kia cứ mới lại nhà nói truyện, rồi hẹn lần mãi, không trả. Nay cô Điệp mới rõ là mắc lừa nên phải phát đơn kiện.

Nguyễn-ngọc-Tuyển 36 tuổi ở hàng Quạt số 46 bị kiện là lừa 1.000 đồng của hiệu Vũ-Phương ở cửa Nam số 5 thì đã phải hầu.

M Ng-văn Du, y sĩ thú sai làm ở trên Amitié cũ, hiện đương nghỉ phép ở Hanoi nhà ở đường Henri-d'Orléans số 99 thưa tại Nhất lấy mất mèn tiền 35 đồng, một cái đồng hồ đeo tay và quần áo đáng giá 29 đồng năm bẻo.

Lại có người trâm mình ở cầu sông Cái. — Ngày hôm qua, hồi 10 giờ đêm Ng-bửu Châu buôn bán ở phố hàng Bồ, số nhà 49 nhảy từ trên cầu sông Cái xuống sông để tự tử, còn bỏ lại ở trên cầu một đôi giầy ta, một cái khăn, một quyển sổ có viết rõ duyên cớ làm sao mà tự trầm mình như thế.

Ô-tô chở người ốm. — Quan Đốc-lý thành phố Hanoi vừa ký nghị định sau này:

Nay đặt ra một chiếc ô-tô chuyên riêng việc chở người ốm và những người bị thương hoặc ở địa hạt thành phố hoặc ra ngoài thành phố (ngoại châu và Hà-đông).

Các tư gia muốn dùng thì phải làm giấy xin tại sở Cảnh sát hàng Trống hay là tại sở Cảnh thứ hai ở hàng Đàu. Giấy xin xe ô-tô ấy phải đính theo một cái giấy thầy thuốc nhận thực là phải cần đến cách vận tải ấy, trừ ra những khi khẩn cấp lắm thì không kể.

Người đau hay người bị thương có thể cho một người nhà đi cùng, trừ ra thầy thuốc cần thì không kể.

Khi nào có báo sự tại nạn gì thì xe ô-tô ấy phải đến ngay chỗ tai nạn để xem có phải dùng đến không.

Dùng xe ấy phải trả tiền thuê như sau này:

Trong thành phố mỗi giờ 1 $ 50, không đầy một giờ cũng phải trả cả 1 giờ

Ngoại thành phố tiền phải nộp nguyên một số tiền là 1$50.

Rồi cứ mỗi k'lomètre phải trả 0 , 20.

Những kilomètre lượt về phải cộng với kilomètre lượt đi.

Những người bần cùng ở Hanoi cũng những người bị nạn thì chở nội trong thành phố không phải trả tiền.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT
Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.
Viết thư mà hỏi giá.

Quyển thứ 7 và thứ 8 đã xuất bản rồi. — Quyển xã-hội tiểu-thuyết « Những kẻ khốn nạn » thứ 7 và thứ 8 (Les Misérables de Victor Hugo, Livres 7e et 8e) đã xuất bản rồi.

Quyển này dày 319 trang, giá bán mỗi quyển . . . . . 0 $ 65

Ở xa, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển 0 $ 20

Cả 5 quyển gửi Recommandé làm một gói. . . . . 0 $ 50

Nhà có trẻ con nên cẩn thận. — Bỏ này những quân bán thịt buôn người mới ra thường đặt tên cho hai tiếng « mọ-mìn » đi thấy vo vẫn kiếm ăn trong thành-phố ta một ngày một nhiều. Như chăng không đỗ được bắn đi thì chúng cũng đưa ra chỗ vắng mà bắt lấy, như mới đây, một nhà thợ may ở phố Gu đã bơn chơi ngoài cửa, thế mà có ngay một mụ đỏ ngót 40 tuổi dẫn tàn tinh mang đi nhưng được con bé cũng tỉnh, vùa đưa đến hàng Bạc thì nó trú lên trốn lộn đại về, may kia không làm thế nào được, phải giở thói bóc lột mà buông ra. Đương khi người nhà hết hoảng chia nhau đi tìm thì đã thấy nó tênh nó về tận cửa, vội vàng cả nhà mừng rỡ xem lại thì vòng khóa có gì đã bị chúng lột mất cả rồi, thật là hú vía.

Vậy bà con ta nên cẩn thận giữ gìn cho cho con trẻ chơi lẩi thẩi một mình ở ngoài đường phố, nếu ra một tý không hai người cùng một cầu, thì bấy giờ đã hối cũng đã muộn làm rồi !

Chết đường. — Sáng hôm nay vào hồi 5 giờ Ng-thị Giang ganh nước thuê ở phố hàng Hòm-thùng mang lên số nằm cái nhà thế lên là Ng-văn-Trang, lên 8 tuổi, khai khi đương đem nước ra nhà thương thì chết. Khám xong, tử thi đưa trở đã cho mang vào nhà xác.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội đồng cứu tế dân bị lụt. — Tại Haiphong nay mới lập ra một hội-đồng cứu tế các dân bị lụt.

Hội-đồng kỳ sở: MM. Bác-sĩ Forest đại biểu xứ Bắc-kỳ; Paquin phó hội trưởng phòng Thương mại Fauvel hội viên thành-phố; Feuilleaubois viên thành-phố, Gaubert quản lý nhà Ngân hàng Đông-dương, Jasserand quản lý nhà Pháp-Hoa ngân-hàng; Ng-ngọc Phong tức Sỹ-lý hội-viên thành-phố, Nguyễn-thân Đạt hội-viên thương-mại, Ng-văn-Phát tức Ấu khoán Tahion Tabau hang-trưởng Quảng-đông; A-Po hang-trưởng Phúc-kiến, Chonh Cheong mại bản nhà ngân hàng

Chiều qua hồi 5 giờ 30, hội-đồng đã họp tại tòa Đốc-lý, do quan Đốc-lý chủ tọa, mục đích xếp đặt sự quyên tiền giúp các nạn dân.

Chỉ những số quyên nào có chữ ký của quan Đốc-lý mới là số quyên của Hội-đồ g công nhận.

BẮCH-MẠC

Cái nạn ô tô. — Chủ nhật vừa rồi hồi 7 giờ 30 một chiếc ô-tô 3099 đi đường Hanoi lên Tuyên-quang, khi tới km 17 đường Vĩnh-yên-Việt-trì, thì đụng phải một người đàn bà, người đàn bà bị thương ở đầu và ở chân, đã lập tức đưa vào nhà thương điều trị.

Số 62

BẮC-TỔNG

Dư'ơng-gia-tư'ởng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Mạnh-lương nghĩ thầm : Bây giờ việc đã nguy cấp đến nơi, nếu ta không theo ý kiến lòng mà trốn thoát cho được thì ta cũng đành phải nghe lời *Mạnh lương* nữa vậy, mới giơ hai tay đón lấy cái dây thừng mà buộc vào ngang lưng.

Mấy người tiền-phu gia sức kéo lên. Khi kéo lên đến nửa chừng thì chàng buộc đầu dây vào một cái gốc cây lớn, thành ra *Mạnh lương* bị treo ở giữa trời lơ lửng, lên không được mà xuống cũng không được.

Mạnh lương tiêu to lên rằng :

— Sao các người không kéo hẳn lên, mà lại treo tôi lưng chừng trời như thế này !

Mấy người tiền-phu nói :

— Tướng quân hãy đợi một chút, để chúng tôi gọi thêm mấy người nữa đến nào.

Mạnh lương nghe nói, trong lòng áy náy, có ý nghi ngờ. Bèn bảo *Dương-diên-chiêu* và *Nhạc thắng* dìu đến trên ngọn núi, gọi *Mạnh lương* mà bảo rằng :

— Thế này là nhà-ngươi chạy trốn lên trời, ta cũng bắt được, nhà ngươi đã nhìn tâm phục hay chưa ?

Mạnh-lương nói :

— Nhà ngươi dùng mưu kế mà lừa ta, chứ không phải ta bị thua. Muốn giết thì cứ giết, quyết không khi nào ta chịu tâm phục. Tết nhà ngươi phải cùng ta đại-chiến một phen, rồi bắt sống được ta ở tại giữa trận thì bấy giờ ta mới tâm khục mà chịu đầu hàng vậy.

Dương-diên-chiêu nói :

— Lần này ta lại hãy tha cho nhà-ngươi. Ta bảo thật cho mà biết : dẫu nhà-ngươi trốn xuống dưới đất, ta cũng bắt được. Nhà-ngươi phải đưa-ý, kẻo lại bị bắt lần nữa !

Nói xong, truyền cho quân sĩ giương dây cho *Mạnh-lương* xuống. Khi *Mạnh-lương* đi khỏi rồi, *Dương-diên-chiêu* và *Nhạc-thắng* bèn về trong trại, cùng nhau thương-nghị.

Dương-diên-chiêu nói :

— *Mạnh lương* bị ta bắt được luôn hai lần, tin nay lại trốn lên đến cửa trại, chắc không dám đương trước cờ Nhiên-chiêu như trước nữa. Ta phải dùng kế bắt sống, để xem hắn còn nói ra thế nào.

Nhạc thắng nói :

— Kỳ mưu diệu-kế của chủ-quan, thật không mấy người sánh kịp ! chỉ sợ hắn không dám đến mà thôi.

Dương-diên-chiêu nói :

— Tất thế nào *đám* nay hắn cũng đến.

Nói xong, truyền cho quân-sĩ đi ra một cái hố ở ngay đường trường, sâu độ năm sáu thước, trên lát ván mỏng và phủ đất lên.

Bao nhiêu quân-sĩ cho ra mai phục ở phía đằng xa, chỉ để mươi người phục tại bên trường, đợi khi quân giặc trông kế thì kéo ra mà bắt sống. Quân-sĩ vâng lệnh, ai nấy đều sửa-soạn sẵn-sàng.

Đêm hôm ấy, *Dương-diên-chiêu* một mình ngồi ở trong trường, thắp đèn xem sách. Khi gần sang canh hai, quả nhiên *Mạnh-lương* đem quân lẻn đến *Giai sơn-trại*

Mạnh-lương sai người dò thăm thì chúng về báo rằng :

— Quân sĩ trong trại đều ngủ yên tất cả.

Mạnh lương mừng mà bảo rằng :

— Lần này thắt ta bảo thủ được.

Nói xong, liền rón-rén đi đến bên trại, bảo chỉ-hu đằng ở ngoài, rồi một mình lẻn vào, trông thấy *Dương-diên-chiêu* đang tựa gối nằm xem sách, xung quanh chẳng có một tên quân nào đứng hầu cả.

Mạnh lương giơ cao lưỡi búa, xăn vào tận nơi mà quất tơi lên một cái rằng :

— Bây giờ nhà-ngươi hắn hết đường chạy !

Lưỡi búa chưa kịp hạ xuống thì bỗng nghe có tiếng vang động. *Mạnh-lương* đã ra vào bố sẵn. Mấy tên quân phục ở bên trường kéo ra, dùng câu liêm-móc lẻn mà bắt trói lại.

Bộ hạ của *Mạnh-lương* đem đến hơn hai nghìn người, đều bị quân *Tông* vây bắt được cả, không kẻ chạy thoát được một người nào. Quân *Tông* bắt trói *Mạnh-lương*, giải đến trước mặt *Dương-diên-chiêu*.

Dương-diên-chiêu bảo rằng :

— Ta chẳng cái tri khôn của nhà-ngươi không ra ngoài mưu-kế ta được. Bây giờ ta lại tha cho về mà sửa-sang binh-mã để đến giao-chiến.

Nói xong, truyền thả truyền báo quân-sĩ lại thả cho *Mạnh lương* về. *Mạnh-lương* nói :

— Tôi đến làm giặc, hà lại không biết lẽ phải, chỉ vì cái lỉnh ương-ngạnh, cho nên bị lần quân sự lui-sĩ mà thôi. Tướng-quân thật là một bậc thần-nhân, từ nay tôi đành-nguyện đầu hàng, theo thì chủ-quan, không bao giờ dám có lòng khác vậy.

Dương-diên-chiêu mừng rỡ mà bảo rằng :

— Nhà-ngươi đã nhận đầu-hàng thì sau này tất cũng lập nên công-nghiệp vậy.

Sáng ngày hôm sau, *Mạnh lương* nói với *Dương-diên-chiêu*, xin về trong động, để chiêu tập đồ-đảng là bọn *Lưu sán*, *Trương-cát*, *Quản bá*, *Quan-quân*, *Vương kỳ*, *Lâm thiết-sung*, *Tăng thiết-bổng*, *Nhạc-trần*, *Nhạc khiêm*, *Trần-hàng*, *Tạ-đăng*, *Diên-thiết-kỳ*, *Đồng thiết cổ*, *Lang-thiên*, *Lang-vạn*, cùng 16 viện đồng-mưu đều cùng qui-thuận.

Dương-diên-chiêu truyền đặt một tiệc rượu ở trong trại để khao-thưởng quân-sĩ. Khi tiệc đến nửa chừng, *Mạnh lương* đứng dậy nói với *Dương-diên-chiêu* rằng :

— Cách đây sáu mươi dặm có một ngọn núi tên gọi *Ba tiên sơn*, địa thế rất hiểm trở. Trong núi có một đảng cường-đồ tụ-tập, xưa nay chỉ cướp phá các dân-thiện, mà quan-quân cũng không sao trừ nổi. Một viên tướng đứng đầu trong đảng ấy người họ *Tam nguyên* thuộc về *Ngu-châu*, tên gọi *Tiên-tài*, tôi có nghe tiếng hắn là người có sức mạnh muôn người địch nổi, lại có tài thần-thông, biết phép tiên, thường hay đi lại trong núi ấy, hình dạng quái-dị, trông như một lão tiên-phu.

Dương-diên-chiêu hỏi rằng :

— Chỗ này có phải là *Bạ-tiên-sơn* không ?

Người ấy thưa thì đáng cây mà đáp rằng :

— Nhà-ngươi là ai mà dám một mình cưỡi ngựa tới đây ?

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Les ondulations des plaines diversement inclinées où eut lieu la rencontre de Napoléon et de Wellington ne sont plus, personne ne l'ignore, ce qu'elles étaient le 18 juin 1815. En prenant à ce champ funèbre de quoi lui faire un monument, on lui a ôté son relief réel, et l'histoire, déconcertée, ne s'y reconnaît plus. Pour le glorifier, on l'a défiguré. Wellington, deux ans après, revoyant Waterloo, s'est écrié : *On m'a changé mon champ de bataille.* Là où est aujourd'hui la grosse pyramide de terre surmontée du lion il y avait une crête qui, vers la route de Nivelles, s'abaissait en rampe praticable, mais qui, du côté de la chaussée de Genappe, était presque un escarpement. L'élévation de cet escarpement peut encore être mesurée aujourd'hui par la hauteur des deux terres des deux grandes sépultures qui encaissent la route de Genappe à Bruxelles ; l'une, le tombeau anglais, à gauche; l'autre, le tombeau allemand, à droite. Il n'y a point de tombeau français. Pour la France, toute cette plaine est sépulcre. Grâce aux mille et mille charretées de terre employées à la butte de cent cinquante pieds de haut et d'un demi-mille de circuit, le plateau de Mont-Saint-Jean est aujourd'hui access ble en pente douce ; le jour de la bataille, surtout du côté de la Haie-Sainte, il était d'un abord âpre et abrupt. Le versant là était si incliné que les canons anglais ne voyaient pas au-dessous d'eux la ferme située au fond du vallon centre du combat. Le 18 juin 815, les pluies avaient encore raviné cette roideur, la fange compliquait la montée, et non seulement on gravissait mais on s'embourbait, et le long de la crête du plateau courait une sorte de fossé impossible à deviner pour un observateur lointain.

Qu'était ce que ce fossé ? Disons-le. Braine-l'Alleud est un village de Belgique, Ohain en est un autre. Ces villages, cachés tous les deux dans des courbes de terrain, sont joints par un chemin d'une lieue et demie environ qui traverse une plaine à niveau ondulant, et souvent entre et s'enfonce dans des collines comme un sillon, ce qui fait que sur divers points cette route est un ravin. En 1815, comme aujourd'hui, cette route coupait la crête du plateau de Mont-Saint-Jean entre les deux chaussées de Genappe et de Nivelles ; seulement, elle est aujourd'hui de plain pied avec la plaine ; elle était alors chemin creux. On lui a pris ses deux talus pour la butte-monument. Cette route était et est encore une tranchée dans la plus grande partie de son parcours ; tranchée creuse quelquefois d'une douzaine de pieds et dont les talus trop escarpés s'écroulaient ça et là, surtout en hiver, sous les averses. Des accidents, y arrivaient. La route était si étroite à l'entrée de Braine-l'Alleud qu'un passant y avait été broyé par un chariot. comme le constate une croix de pierre debout près du cimetière qui donne le nom du mort, *Monsieur Bernard Debrye, marchand à Bruxelles*, et la date de l'accident, *février 1637.* Elle était si profonde sur le plateau du Mont Saint-Jean qu'un paysan, Mathieu Nicaise, y avait été écrasé en 1783 par un éboulement du talus, comme le constatait une autre croix de pierre dont le faîte a disparu dans les défrichements, mais dont le piédestal renversé est encore visible aujourd'hui sur la pente du gazon à gauche de la chaussée entre la Haie-Sainte et la ferme de Mont-Saint-Jean.

Un jour de bataille, ce chemin creux dont rien n'avertissait, bordant la crête de Mont-Saint-Jean, fossé au sommet de l'escarpement, ornière cachée dans les terres, était invisible, c'est-à-dire terrible.

VIII

L'empereur fait une question au guide lacoste

Donc, le matin de Waterloo, Napoléon était content.

Il avait raison ; le plan de bataille conçu par lui, nous l'avons constaté, était en effet admirable.

Une fois la bataille engagée, ses péripéties très diverses, la résistance d'Hougomont, la ténacité de la Haie-Sainte, Bauduin tué, Foy mis hors de combat, la muraille inattendue où s'était brisée la brigade Soye, l'étourderie fatale de Guilleminot n'ayant ni pétards ni sacs à poudre, l'embourbement des batteries, les quinze pièces sans escorte culbutées par Uxbridge dans un chemin creux, le peu d'effet des bombes tombant dans les lignes anglaises, s'y enfonçant dans le sol détrempé par les pluies et ne réussissant qu'à y faire des volcans de boue, de sorte que la mitraille se changeait en éclaboussure, l'inutilité de la démonstration de Piré sur Braine-l'Alleud, toute cette cavalerie, quinze escadrons, à peu près annulée, l'aile droite ar glaise mal inquiétée, l'aile gauche mal entamée, l'étrange malentendu de Ney massant, au lieu de les échelonner, les quatre divisions du premier corps, des épaisseurs de vin, huit rangs et des fronts de deux cents hommes livrés de la sorte à la mitraille, l'effrayante trouée des boulets dans ces masses, les colonnes d'attaque désunies, la batterie d'écharpe brusquement démasquée sur leur flanc...

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Còn như những ngọn đồi cao thấp gò-ghề đã làm nơi gặp-gỡ cho hai vị đại-tướng Nã-phá-luân và Huệ-linh-tôn, thì ai là không biết ngày nay không y-nguyên như ngày hôm 18 tháng sáu năm 1815 nữa. Hậu-nhân cứ nhặt-nhạnh mãi những di-tích trong đất lấy để mà làm nên đài kỉ-niệm, lấy đi nhiều thứ quá đến nỗi đi-chuyển cả nguyên-hình sông núi, thành thử ngày nay không thể lấy dấy mà xem việc xưa cho đúng như sử-kí được nữa. Thì ra thế-nhân bởi muốn làm vẻ-vang cho Hoa-tiết-lô mà hóa ra biến-hoại cả tướng-mạo Hoa-tiết-lô đi. Hai năm về sau, ông Huệ-linh-tôn nhân đi qua đó nhìn thấy phong-cảnh không như trước có than một câu rằng: — Chúng đã đổi mất trận địa của ta đi rồi! Như cái chỗ hiện có một đống đất tiêm-lĩnh lớn trên có dáng con su-tử đó, thì xưa kia nó như một cái mảo, về nẻo trông xuống *Nivelles* nó dốc vừa-vừa đi lên được, mà về nẻo trông xuống *Genappe* thì dốc quá không leo được. Bây giờ có một cách lượng được cái dốc đó, là cứ lấy hai cái mộ to nó học hai bên con đường từ *Genappe* lên *Bruxelles*, làm cỡ mà tính ra thì biết, bên là thì cái mộ người *ăng-lê*, bên hữu thì cái mộ người *an-mâng*. Không có mộ người Pháp ở đó, bởi vì đối với nước Pháp thì cả cái cảnh-đồng rộng lẩy là một cái mả lớn vậy! Sau người ta đem xe không biết bao nhiêu là nghìn xe đất, mà đắp nên cái núi cao trăm rưỡi bộ, chu-vi vừa một nửa Anh-lý đó, cho nên cái chỗ gọi là cao-nguyên *Mont-Saint-Jean* bây giờ mới thoại-thoải dễ trèo lên được. Ngày hôm đánh trận Hoa-liết-lô thì cái cao-nguyên ấy, nhất về phía *Haie-Sainte* dốc khó trèo lắm. Cái dốc phía ấy dốc quá đến nỗi những đại-bác *ăng-lê* đứng trên bắn xuống, không nom được thấy cái trại ở dưới chân cao-nguyên, là chỗ trung-tâm-điểm trong đất trận. Hôm 18 tháng sáu năm 1815 thì bởi trời mưa nhiều quá, lại càng thêm dốc khó trèo, để chi quân Pháp leo lên vừa lật đất vừa sa lầy. Tận trên ngọn cao lại còn có một cái rãnh đứng xa không ai nom thấy được.

Cái rãnh ấy nguyên là cái rãnh gì? Đây ta xin nói: *Braine-l'Alleud* là một làng trong địa-phận nước Bỉ-lị-thì; *Ohain* cũng là một làng nữa trong đất Bỉ-lị-thì. Hai làng ấy cùng ở khuất trong hai chỗ đồi đất, từ làng này sang làng kia mới có con đường dài chừng dặm rưỡi, mà xẻ qua toàn những chỗ gò-ghề ngổn-ngang, có nhiều chỗ đường phải xẻ vào trong đất đồi, thành ra những khe sâu. Con đường ấy năm 1815 cũng như bây giờ đi tắt ngang qua cái ngọn cao-nguyên *Mont-Saint-Jean*, chính vào quãng giữa hai con đường *Genappe* và *Nivelles*; nhưng bây giờ thì nom nó hóa phẳng, ngang với đất cao-nguyên, mà ngày xưa thì nó là một cái rãnh sâu, một con đường trũng đào ngầm. Sở dĩ bây giờ nó hóa bằng là bởi vì hai bên bờ cao nó, người đời sau đã bạt đi mà lấy đất đắp nên cái mô kỉ-niệm. Nhiều chỗ bây giờ cũng vẫn hãy còn sâu xuống như cái hào; có chỗ sâu đến mười-hai bộ, bờ dốc quá vẫn còn hay lở xuống, nhất là về mùa đông mưa nhiều. Thường vẫn xảy ra những tai-nạn rủi-ro cho kẻ qua đường vì sự lở hai bên đường đó. Con đường ấy hẹp lắm, nhất là bên phía *Braine-l'Alleud*, đến nỗi xưa kia đã có một người bị kẹp xe ở đó, hây giờ ai đi qua hãy còn nom thấy cái mả người ấy, trên có trồng cây thập tự, lại có đề cả tên người bị nạn, là ông *Bernard Debrye*, buôn bán tại *Bruxelles*» bị kẹp xe chết ngày tháng hai năm 1637(1). Năm 1783, lại có một người nữa bị đất lở xuống chết bẹp. Người ấy là một người nhà-quê tên là *Mathieu Nicaise*, hiện cũng vẫn còn cả cái bệ thập tự bằng đá, còn cái ngọn nó thì về sau ai khảo đất bạt đi mất rồi. Cái bệ ấy hiện còn thấy ở phía dốc bỏ cỏ mọc, bên tả con đường, ở giữa khoảng *Haie-Sainte* với cái trại *Mont-Saint-Jean*.

Một hôm đánh trận, mà lại có một con đường đào thành rãnh đứng xa không nom thấy, không có cách gì mà biết được, ở tận trên ngọn cao-nguyên, thật là một cái hào ở trên chỗ dốc như thế, thì là nguy hiểm cho bên nào không biết.

VIII

Đại-đế phán hỏi tên hướng-đạo Lacoste

Xem như trong các hồi trước đó thì buổi sáng hôm đánh trận Hoa-tiết-lô, vua Nã-phá-luân dắc-chí.

Vua đắc-chí là phải, vì cái chiến-lược của vua thật là đáng phục.

Khi trận đã khai-chiến rồi, các hồi các tiết thứ liên-tiếp nhau mà đi, nào *Hougomont* quân giặc giữ vững, *Haie-Sainte* thì đánh mãi không lấy được, ông *Bauduin* thì tử-trận, ông *Foy* thì bị thương không cầm quân được nữa, quân bắc tưởng không ngờ kia làm cho cả một đại-đội của ông *Soye* tan ra mà không được việc gì, cái xuẩn-ngốc chết người của ông *Guilleminot* không có thuốc đạn mà dám xông vào; nào xe sông thì bị sa lầy, mười-lăm khẩu đại-bác không có đủ quân đi hộ-vệ, đến chỗ đường trũng thì bị ông *Uxbridge* đánh lộn nhào cả, những trái-phá hăm sáng hàng quân giặc thì viên nổ viên không, rơi xuống hòn chỉ làm cho vung đất lũm bùn mà không chết ai cả; ông *Piré* muốn ra oai vào đóng *Braine-l'Alleud* mà vô ích không ai sợ; bao nhiêu kị-mã, mười-lăm đội, mất sạch, có cũng như không; hữu-dực quân giặc không núng; tả-dực thì mình đánh vụng; ông *Ney* thì chẳng biết nghe những thế nào, mà cả bốn *đi-vi-dương* đạo quân thứ nhất, lý ưng phải cho đi rải rác, lại đem tụ cả vào một chỗ, hai-mươi-bảy hàng quân liền nhau, mỗi chiến-hàng bảy tới hai-trăm người thăng-dàng, như dương bia cho đạn giặc bắn vào, cứ mỗi viên đạn đại-bác bên giặc bắn sang như giời một cái hố sâu bằng thịt; những *cân-lơn* tiền-quân đề xông đánh thì đáng tụ lại tán; bộ pháo-thủ lưỡng biên thì bỗng hỏ cơ để cho giặc nom thấy cả...

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành bốn quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Quyển I	223 trang, bán.	0	$ 50
— II	203 —	0	45
— III và IV	159 —	0	35
— V và VI	173 —	0	45
— VII và VIII	319 —	0	65

Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . . . 0 $ 20
Cả năm quyển gửi làm một gói 0 50

Tự do diễn đàn

Thư ngỏ cùng hai cụ thừa

Kỳ giả vẫn con nhà hay xem báo, trong khi xem báo sẵng không phải là xem riêng về phương-diện nào, xã-thuyết cũng xem, tiểu-thuyết cũng xem, cho đến những việc Thế-giới, Trung-bắc giả-đáp pha-phách, rao vặt bảng vỉ, nào lại tự-do diễn-đàn, luyện-tập quốc-văn, nào việc Hanoi, nào việc Nam, Trung, Bắc, Nam-kỳ, bất cứ việc to, nhỏ, dở, hay, đã rõ-ràng đến tờ báo thì phải để vào mắt cả, để việc ấy hễ gặp đến thanh tàn, cũng phải xem cho hết, xem thế-dù hay thì mình học, điều dở thì đừng theo; nghĩa là tờ báo cũng tựa như là một cái gương soi cho nhân-quần xã hội vậy, mà trong báo thì còn thiếu gì sự vui, sự buồn, sự hay sự dở, cũng có việc nói ở trên giáo tay mình thật một mình ở trên tờ báo, ấy cái đặc-tính của sự tự thì đấy.

Song đã bấy lâu nay tự nghĩ rằng: mỗ đời một khác, mỗi người một cảnh, cỗ nhân có câu : cực chi sinh thì, vật chi tinh dị » nghĩa là vật không đồng nhau mới gọi là tinh của vật, mà đã thuở gọi có thế thật, để ai đi thấy ở trong thế gian này mà có cái vật nào giống hệt như nhau bao giờ, ta thì ở đây này, người lấy làm thích, ta thì khoái hoạt, người thì cảm tức, ta thì đau lòng xót ruột, người thì cổ vũ hoan nghênh, đương cái thời đại bàn khai này như thế cả đấy, có thế mới làm nên thành bàng thành hòn thôi, cỗ hễ bảo làm từng chỉ phỏng nhau rất cổ thôi, thì là cũng liều ra đến mất đứa chân, mà rồi ra tới nay vẫn dở dang đấu, chỉ quý hồ biết qua lời cho xong truyện là được rồi.

Nay xem thấy có mấy bài của hai cụ thừa nghĩ như cũng có điều không hòa hợp với nhau một tí, thì phải, vậy kỳ-giả là người giữa, xin có mấy lời ư hòa bình phân giải cùng hai cụ hay.

Hai cụ ơi! nhà nước phân quan thì lại để chăn dân: đem xích tắc cho nhà nước, thông phải là một việc dễ, là một việc làm tốt phải năm lọc bảy lèo, xem người nào thật có tài nẵng có đức hạnh, vậy sau mới lựa bổ cho một chức xứng với tư cách người ấy, tức thì cái địa vị của hai cụ ở ngày hộ với nhân-quần xã-hội khác gì? Quan-hệ lắm, đã quan-hệ thì thôi cười tổng cái phải cẩn thận để kẻ dưới noi theo, không thì cẩu thả dược', và hai cụ lại là người sống bật sáng truyền, đã thật có điều không bằng lòng với nhau, cũng nên nhường nhịn nhau cho trên phẩm giá, không thì cái việc mà hai cụ chọc nhau đó, nghe như tổng là không mất gì lợi cho nhau cũng mà, thì cũng gì mà phải đưa ra đến báo-chương, những bực thông minh có mấy người nỡ đem sự xuyên của hai cụ ra mà bình phẩm, song chỉ sợ những hạng học thức không được bằng hai cụ danh-giá không được bằng tài sự, thấy chuyện hai cụ thế tướng là vậy có tới quan-hệ lắm, mang bắt ra đầu đường xó chợ mà bàn đi tán lại, thì có điều giảm giá cho hai cụ lắm.

Nếu báo rằng: lên những sự thiệt-thòi, thì các cụ là người thừa-hành của chính-phủ, sao không viết thư trực tiếp với quan Toàn quyền quan Thống sứ mà tỏ bầy những sự thiệt thòi?

Nếu báo rằng: viết ra báo chương để cho quốc-dân biết giọng vậy hay mặt thôi, thì trong quốc-dân ta còn ai mà không công nhận rằng: văn từ-hàn của cụ hay, khoa ngôn-ngữ của cụ theo, vậy giọng văn xuôi của các cụ cũng đợi nói ra chữ ai ai cũng phải cho làm hay rồi, còn đưa lên báo chơ gì làm gì nữa.

Và nước nhà ta đang lúc bí thảy lắm rất to, sự sinh hoạt cần dân bị lại khốn bách lắm, coi như cơm không đủ mà ăn, áo không đủ mà mặc, và cũng nhiều kẻ đến nỗi cho con vợ chồng anh em họ hàng, còn không biết, chết không hay, ấy sự cơ bần thiết thân là thế, sự sinh tử lý tán là thế, sao hai cụ không lấy làm quan sát về vấn-đề ấy, để cùng bổ lên báo-chương cho những nhà từ thiện tâm nhau mà cứu vớt cho người đồng bang, thì lịch lợi cho nhỉ giống biết là nhường nào, mà cảo sự chỉ đổi khẩu những điều cần con với nhau, trước hết là thương hòa khí cho bạn đồng-nghiệp, sau nữa là rất vô ích cho kẻ đọc báo, kỳ-giả với hai cụ giải những điều ấy phải, mà mong rằng, hai cụ từ đây nghiêm cứu những điều ích cho nước, lợi cho nòi, hơn là tỏ-mà những điều nhỏ mọn, như những điều nào cụ đã chọc nhau đó, thì không tiện lắm. Trong ngày nghỉ-ngơi nhỉ, thế mà lợi vì hành đấy, hai cụ ạ, xem bài này hoặc có điều gì khắc-nhất xin mở-lượng thứ cho.

Tam-quang, Bồ đào-Cung.

Cuộc công-thái Đông-pháp

Mở số lần thứ mười tám

Ngày 1er Septembre 1926

Ngày 1er Septembre đã rồi, số số tại Đông-pháp, bản báo đã sao lục các số trúng đăng lên báo chương để độc-giả rõ. Nhưng phần nhiều là những số trúng lớn chẳng cũng còn số sai. Vậy nay xin tiếp theo bản cáo số trúng *Bulletin officiel de l'Indochine française* ra ngày 10 Septembre vừa rồi đăng lại cho đồng.

Bốn số được 1.000 đồng là:

84.946	61.689	92.141	121.024

Hai mươi lăm số được 500 đồng là:

1.225	48.830	92.385	115.644
4.285	66.859	94.090	117.162
12.106	72.350	96.085	117.615
23.459	80.315	100.879	120.615
24.660	81.138	105.118	122.947
42.486	83.690	106.352	123.154
45.842	85.740		

Một nghìn số được 100 đồng là:

501	19.122	35.000	47.607
518	19.765	35.318	47.675
540	19.843	35.460	47.699
831	19.963	35.606	47.858
837	20.010	35.616	47.893
844	20.438	35.752	47.946
1.192	20.448	35.784	48.146
1.232	20.565	35.336	48.284
1.459	20.580	36.441	48.419
1.757	20.833	36.571	48.426
1.876	20.853	37.053	48.462
1.910	20.879	37.142	48.507
1.916	21.141	37.197	48.786
1.950	21.299	37.228	48.808
2.050	21.308	37.341	48.872
2.477	21.335	37.397	48.950
2.895	21.738	37.475	49.020
3.297	21.917	37.700	49.349
3.520	21.921	37.806	49.350
3.571	22.625	37.897	49.460
3.988	22.100	37.950	49.584
4.106	22.810	38.060	49.932
4.336	22.811	38.113	49.986
4.401	23.378	38.122	50.023
4.438	23.524	38.426	50.226
4.564	23.623	38.444	50.534
4.589	23.686	38.492	50.565
4.615	23.946	38.556	50.565
4.996	24.074	38.632	50.620
5.069	24.217	38.731	50.750
5.229	24.358	38.783	50.818
5.291	24.494	38.989	50.893
5.790	24.928	39.170	50.907
5.927	25.122	39.383	51.055
6.076	25.413	39.414	51.097
6.089	25.676	39.467	51.121
6.260	25.688	39.536	51.339
6.870	26.114	39.572	51.367
6.919	26.596	39.592	51.426
7.552	26.599	39.819	51.788
7.696	26.826	39.870	51.911
7.739	26.873	40.025	52.226
7.812	26.772	40.436	52.340
7.957	26.774	40.460	52.546
8.066	26.873	40.560	52.649
8.196	26.883	41.316	53.714
8.207	27.132	41.427	53.053
8.648	27.305	41.442	53.128
8.74	27.343	41.505	53.240
8.883	27.350	41.611	53.329
8.906	27.398	41.766	53.335
9.083	27.421	41.770	53.436
9.110	27.441	41.935	53.498
9.224	27.636	42.065	53.548
9.460	27.671	42.269	53.630
9.606	27.926	42.562	53.966
9.785	28.085	42.567	54.120
9.881	28.729	42.689	54.162
10.125	28.764	42.749	54.178
10.176	29.334	42.842	54.185
10.326	29.382	43.044	54.383
10.616	29.393	43.151	54.489
10.652	29.504	43.164	54.559
10.760	29.647	43.171	54.654
10.784	30.084	43.484	54.764
11.283	30.092	43.566	54.770
11.621	30.385	43.801	54.858
11.636	30.494	45.520	54.880
11.714	30.526	45.790	55.182
11.819	30.547	43.836	55.445
12.008	30.622	43.861	56.447
12.125	30.767	43.958	55.608
12.224	30.855	44.458	55.748
12.363	31.006	44.609	55.906
12.502	31.199	44.637	55.959
12.680	31.309	44.940	55.969
12.849	31.406	44.750	56.429
13.480	31.473	44.886	56.435
13.745	31.493	44.915	56.526
14.039	31.557	45.083	56.827
14.171	31.726	45.265	56.842
14.175	31.884	45.303	56.999
14.315	31.891	45.389	57.053
14.770	32.354	45.396	57.117
15.302	32.527	45.479	58.727
15.465	31.941	45.607	57.388
16.143	31.965	45.654	57.435
16.192	32.150	45.701	57.439
16.198	32.447	45.823	57.889
16.265	32.486	45.861	57.944
16.489	32.573	45.930	58.145
16.710	32.619	46.089	58.305
16.770	32.854	45.236	58.506
17.382	32.899	46.540	58.607
17.702	32.947	46.576	58.707
17.802	33.027	46.419	58.727
17.867	33.172	46.654	58.807
17.926	33.262	46.841	58.836
17.994	33.634	46.917	58.944
18.172	33.822	47.009	59.006
18.262	33.943	47.028	59.138
18.455	34.075	47.061	59.236
18.482	34.297	47.298	59.845
18.510	34.385	47.833	59.472
18.880	34.791	47.542	59.627

(Còn nữa)

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bạn-quần xin các ông gửi mua báo khi có việc gì viết thư đổi bảo-quản, thì cho biết cái tên in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quản cái giấy quản ấy, để cho người làm đề tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỳ tên vẫn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản quán không biết ai mà trả lời.

VĂN UYỂN

Muốn lên cung giăng

Nào ai lên được tới cung giăng ?
Dã tỏ lên chơi với chị hằng.
Qua thử mảnh tiên xem diện mạo.
Giải vài chuyện tạc nỗi lòng nhung.
Trước xin chị nguyệt sinh đàn nữ,
Sau mượn ông tơ mối xích-thằng.
Rồi lại vào chơi trong nước bạn,
Chẳng năm bảy bữa chẳng tàng tăng.

Tư Vũ Phan bá-Lộc.

Trách người bạc tình

Dã dang duyên nợ thảo vì đâu ?
Nghĩ đến càng thêm tuổi rỏi nhàu!
Một khối đoạn trường khôn tả xiết!
Bởi lời mình thệ nỡ quên nhau?
Đàn ong ỏ lối qua qua lại.
Chiếc bướm quen [illegible] cũng
[illegible]man.
Kinh bạc thói đời thôi thế thế!
Mong gì cầu nhật lọn vẹn đâu!!

Cha khuyên con

Con ơi, muốn cho nên đạo làm người,
Cha khuyên con, con phải ngồi lời cần ghi
Một là học nước phải nhớ.....
Tang bồng hai chữ con phải nỗ mà
giữ-gìn
Dẫu rằng đất lạ giời lung!
Biết trung một dạ chẳng hề gỉ đâu!
Phong vân rồi cũng có ngày,....
Có công lận kỷ chẳng nhọc ngày nào
cũng thọ-gì
Công danh chẳng lẹ là mang...
Thang mây bao nước thì xung bấy
giờ!
Chớ đừng nay đợi mai chờ.....
Con thuyền đến bến, đến bờ chẳng
trước thì sau.....

T.V. Lương-nhật-Tân

Các việc linh trưng và đấu giá

Ngày 18 septembre. — Ông đội-trưởng Hội-đồng Hội-nhơ bỏ các đồ của nhà tiền khoán và các việc công-tác thiết rằng tại phòng đại-lý Hội-chợ ở 106 bàng Trường-tiền đấu giá lĩnh hàng vào chợ trường Hội-chợ, nhận cho đến ngày 18 septembre là cùng hạn.

Các giấy mà về việc lấy đồ tại phòng đại-lý Hội-chợ, các nhà thầu khoán ai muốn xem thì cứ lại đó ngày nào cũng mở cửa từ 7 giờ 30 đến 11 giờ và từ 14 giờ 30 đến 17 giờ, trừ những ngày lễ không kể.

Số tiền làm vốn đóng 1400 đồng kể cả số dự phòng 115 đồng nữa.

Ai muốn lĩnh trưng thì phải có giấy cho ông hội-trưởng hội-đồng trước ngày đã định và phải đề chữ « Appel d'Offres ».

Ngày 27 octobre 1926 hồi 15 giờ. — Tại phà Thương-chính Hanoi và Saigon gọi lĩnh-trưng các sổ và giấy in cho các sở Thương-chính trong năm 1927. Tiền lĩnh trưng phải khai bằng bạc và bằng sa.

Điều lệ để tại các ba sở Thương-chính Hanoi và phòng kế-toán sở Thương-chính Saigon.

Ngày 28 octobre 1926 hồi 9 giờ. — Tại đạo Hòa-xa phía Bắc, ở nhà là ga Hà-nội gọi lĩnh trưng cho các đạo hỏa-xa phía Bắc ở Hà-nội và Trung-kỳ trong năm ở Tourane.

Lô thứ nhất. — Bảy vạn năm nghìn kilos (74.000 k.) dầu để lau trục bánh xe.

Lô thứ hai. — Năm vạn sáu nghìn kilos (56.000 k.) dầu để lau các máy.

Các giấy mà về việc lĩnh trưng này đã tại phòng giấy ông kỹ-sư chính đạo hỏa-xa phía Bắc (Bureau de l'ingénieur Chef de l'Arrondissement des chemins de fer du Nord pour Hanoi) và phòng giấy ông chánh ở Hải-phòng (Service Maritime du Tonkin) tại Haiphong.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Société Indochinoise des Bois du Nord)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
Điện thoại số 180

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, SỐ 63 Hàng
có cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
GỖ MUỒNG, NỨA và các thứ làm nhà
Nam.
Có những [illegible]

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Bộ Võ Phi Hùng Cứu HS Patrick Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng cho "Kho Sách Xưa Quán Ven Đường". (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Ôi ! thiếu niên !

Cậu Mộng-hồ,

Trưa hôm nay em đang thiu thiu ngủ bỗng nhiên được thư cô ở nhà gửi lại cho em. Em vội giở ra xem, đọc qua một lượt vừa sợ lại vừa lo. Em sợ là sợ cậu về em mà giận em em lo là lo cho những bậc thanh-niên như cậu kỷ !

Chao ôi ! cậu Mộng-hồ ơi ! cậu quả là em ư ? Hiền cậu giận em thì em cũng đành xin tạ lỗi cùng cậu chứ em biết nói năng làm sao ? Hôm ấy thực em có nên không được vội bọn gặp cậu ở đường Cột-cờ. Em cứ dần dọc suốt đêm, cố nhắm mắt mà không sao ngủ được. Cũng nghĩ đến cậu bao nhiêu bộ-hệ em lại trăm trọng lo hộ nhiều. Cứ như lời cậu nói trong thư thì cậu nguyện ở hẳn-nhà với em quyết không bao giờ kết duyên cầm sắt với người khác. Nếu cậu nghĩ thế thì cậu lầm to, Bạch-Tuyết này là một gái giang hồ, mà dẫu mất lòm, lừa lọc phỉnh nhơ người nhơn này. Cái trinh tiết, cái nhan sắc của em còn có gì mà mê đến cho một bậc thanh niên hăng hái, một hấy sinh-viên tuấn tú như cậu thương yêu đến, ấy là quan quan cách, lấy Khách K-ách về tru, lấy nhà giàu nhà giàu bất nghiệp ; chứng phải là một cái cớ gì đáng cho cậu coi thường em với người ấy thì thôi em đây ư ? Cậu hãy lại không biết nghề nghiệp của chúng em là thế nào ư ? Người ta thường nói với nghề nghiệp của chúng em là : ai trong tài còn « cũng » thì cũng em còn « tình » trong tài « nữ » thì cái « tình » của chúng em với người ấy thực theo ngọn nước thấy triều trời ra bấy vậy ! Em không phải bỏ cậu này là trái, nhưng em xin thưa cùng cậu rằng em quả không phải như lời thiên hạ phỉ bình. Từ khi em bước chân vào xóm hồng-lâu đến nay, nhàu tình nhàn ngãi, của em cũng lắm nhưng không ai được như cậu. Em thường những hồi hận khi em hãy còn ở nhà với song thân em, nếu được một người như cậu mà kết duyên tóc-tiên thì hạnh phúc cho em xiết bao ? Khốn nạn ! nay đã qua một phần ba đời người rồi, dẫu có hối lại nữa, thì cái tuổi xuân xanh tươi thiếu thốt cũng em cũng không sao lấy lại được.

Cậu Mộng-hồ ơi, cậu mới ra đời nên cậu ít tình quá ! Đã bao phen cậu lấy đồ tiền bỏ hối nước mắt cho hai ả làm ra mà cũng cho em ở ẵ giữa thiên thai. Em đã nhiều lần khuyên dần cậu mà cậu không nghe, trách cứ cậu hoài cho gái già này mới. Bao nhiêu nhẽ-ẵ của quý cậu dâng cho em, em đều bỏ hòm khóa cất đi đó sao giờ cậu kết duyên Tần Tần với người đáng làm vợ cậu, em sẽ mang lại, thông phải giả tiền, nhưng đã mang cậu.

Cậu đọc tình với báo của Đông-dương và Tây-phương nhắc cậu rằng biết rằng cái tuổi thiếu niên là cái tuổi hăng-hái, là cái trụ cột của tương-đã quốc-gia về tương-lai này. Nếu cậu biết như thế, sao cậu lại bước chân vào cái xóm hồng lâu cầu chăng em làm chi ? Cậu lại không biết cái xóm hồng-lâu là một cái hầm, tế ai mắc vào không sa sa thì cũng thất nghiệp. Cái xóm hồng-lâu ngày xưa mà cái bọn tiền-bối ta thường đến thường là cái xóm sao-thương, có đâu ngày trước cũng là có đầu ra thương, khách làng chơi ngày trước lại là bậc quân-tử thường hàm vi vẻ đường tình-thâm ; còn cái xóm hồng-lâu của chúng em ngày nay là cái xóm khả ố, chúng em ngày nay toàn là gái giang hồ, khách làng chơi ngày nay đều là hàm vi vẻ đường vật-chất. Cũng có lẽ vì cái vẻ mặt quốt vài trăng sao, cái bộ quần áo bảo-nhoáng cùng là cái cân hát lẳng-lơ của chúng em mà cậu đến nỗi mải-miệt về nước truy-hoan, sao-nhãng cả sinh đồ ! Em tuy là phận liễu bồ thật, nhưng em cũng hiểu rằng phàm làm trai hay gái trong một nước thịnh hay suy, mạnh hay yếu đều có một cái bổn-phận to-lớt đối với giống-tinh, đối với quốc-gia, đối với xã hội. So sánh hai bổn phận cái bổn-phận của nam nhi thật rộng và hơn hẳn bổn-phận của em lắm. Nam-nhi phải học để ra giúp đời giúp nước. Như cậu nay là bậc tân-nhi thiếu-tử, đáng là hăng-hái mà học-tập để sau này có thể ra làm công việc nghiệp. Thế mà cậu không nghĩ đến, cứ mải miệt về chúng em, nhất là cái gia này ! Nhìn lời em đã nói ở trên, cậu thật là một người sĩ-tình quá ! Phần nhiều thiếu-niên ngày nay đều như cậu cả, nghĩa là đều ít về tình. Cậu thử nghĩ xem nếu một nước mà hết thảy thiếu niên đều đắm-đuối vào lối tình thì nước ấy hẳng mấy tay mà yếu hèn. Như em nay làm lỗi đắm trong tình-mịch, năm vắt tay lên trán nghĩ thương hổ-hận luôn, nhưng nào có bịp ! Xét người ta đang lúc hăm mê chơi bời dẫu cha mẹ vợ con, anh em, thân-thích có khuyên răn chẳng nữa, cũng như nước đổ lá khoai ! không một tý gì không chịu nghe mà lại còn giận nữa. Nhưng đến lúc trải qua cuộc thế, nếm mật chua chát mới biết những lời mà bậc bề trên khuyên răn mình trước đây là lời có ích cả. Em trước kia nhờ ơn song thân em cho ăn đi học, học đến tiếp nhất em tới Lá hấy giờ em học tổng sơ-sài, nhưng tiểu thuyết tây em xem cũng hiểu đôi ít. Em thường thích đọc tiểu-thuyết phong-tình lắm. Nhưng em xét ra cái phong-tục nào người Tây-phương khác với cái tình-tình của người mình nhiều lắm. Xem thế này thì biết cái học không ở cái học thì học cho là cần-thường nhất, nhưng đối với ta lại coi là một cái tục rất giả man ! Em công nhiên không phải cho những phong-tục Tây-phương đều là đẹp cả. Phong-tục Tây-phương cũng có nhiều cái hay mà Đông-phương ta cần phải châm-trước theo.

Cũng vì em xem tiểu thuyết tây không biết xét-đoán và cái học đó đang của em, nên em quá nghe cái nghe em trước của nhân-tình nhân-nghĩ với một vài tấm thăng thầy phải, sau lại gì cái chữ tình đã quen tai ấn hẳn rồi đi ! Những thói trần dân trong bọc sao tránh cho thoát được ? Ôi tình dục ! tình dục ! xem nay biết bao nhiêu nhẽ-ẵ nam-nữ thiếu-niên Việt-Nam đều đắm đuối về nỗ cả. Song thân em thấy em thế quả nên đuổi em đi. Em liền theo một người chị em về ở Thái-hà Hà-nội, mấy năm kia em mới bỏ về với bà chủ Nam đây. Tính đến ngón tay ra 1 ơi 10 năm trời lẩm thế em hoa nổi ; bão trời, cũng đã mấy phen dính yến xum vầy với một vài cậu Sở rồi. Cả mẹ họ hàng không thèm nhìn mặt. Bởi người đến thì thì thôi, đời phồn hoa cũng là đều hỏ-hi. Nay tôi ân lương-tâm kết cho em cái tội « khổ sai chung thân » không được lấy được tình mà làm bạn thiếu niên Việt-Nam và cũng xin những thiếu niên anh-tuấn nước nhà phải nghĩ đến trong lúc nước Nam, chớ đem những gái bỉ tình ra làm bạn những thiếu nữ đương xuân. Bây giờ em nghĩ đến những cái lịch sử toàn thì của em thật hối quá, nhưng nào có kịp ! Thân em thật là đứa « cái già nồi đồ, hại cho nhà, cho nước ! Ấy cái lịch sử đó đáng để cho bọn quần thoa, học hành dở dang ở nước nhà là bài giờ cậu có hối lại cũng không kịp nào !

Đoái nhìn phong cảnh nước nhà,
Thiếu niên nghĩ đến thật là buồn tênh
Nghĩ mình lại thẹn cho mình,
Nước non hổ đã để dành mỉa đời !

May kinh thư
Bạch Tuyết
Ng-văn-Hoan (Namđịnh)

TRUNG-KỲ NHÂN-DÂN ĐẠI BIỂU VIỆN

Bài Diễn-thuyết của ông nghị-trưởng Hoàng-thúc-Kháng đáp lại quan Khâm-sứ Pasquier như sau này :

Kính thưa quan Khâm-sứ,

Ngày nay là ngày hội-nguyện của viện Nhân-dân đại biểu mới ra đời ở trên giải đất Trung-kỳ này, trải mấy năm nằm chưa từng thấy, chính là ngày dân Trung-kỳ bắt đầu bước vào con đường chính-trị từng là ngày thứ nhất của anh em chúng tôi thay mặt nhân dân mười mấy tỉnh mà tới đây. Trước khi vào bàn bạc ở nghị-trường, chúng tôi xin đem lời thành thực để đáp cái thịnh ý của quan lớn đến khai hội hôm nay, và sau để tỏ bày tình trạng dân đối chút :

Dân Annam ở dưới chánh thể chuyên chế đã lâu, việc nước khốn dân hỏi đến, dân không được biết đến việc nước, mà có một điều lạ nhất là người dân nào bàn đến chánh trị, thì kẻ ông những cho là người cuồng, người dở, mà nhiều khi bước tới nơ kia.

Ngày nay nhơn đó thịnh hành, dân quyền hăng hái, cái phong trào ấu hóa đã tràn đến chung quanh, trên lại được nước văn-minh nhất trong thế giới bảnh vực cho, dắt dìu cho, mà thử xem bộ-tịn trạng trong xứ này, thì vẫn còn mấy mà bao bọc, song nỗ trở ngăn, mười mấy tỉnh mà không được một tờ báo, không có một chỗ tập hội cho xứng đáng, cho đến nông-công thương cũng không có đoàn thể gì, quốc thị mơ màng, nhân tâm bỡ ngỡ, quyền lợi nghĩa vụ đã không thấy cho rõ ràng, mà tánh mạng tài sản cũng không thấy cho rõ ràng, mà tánh mạng tài sản cũng không biết dựa vào đâu mà gin đỡ.

Ấy vì tình thế đó mà kẻ mở hòa dại, phải yếu phải hèn. Một cái tục ở dưới bóng cờ ba sắc, mà đi suy bước chậm, ai cất trăm đường thì con khuất biết chừng nào ! thật hại biết chừng nào ?

Nhưng mà cũng may gần đây ngọn triều Âu-hóa tiêm tiễm vào mà giấc mộng nghìn năm cũng đã dần tỉnh dậy. Nhà nước Bảo-hộ ngoài xướng phong hội mới, trong tế trình độ dân, sửa sang chỉ dẫn dân lên con đường văn-minh tiến bộ. — Năm 1925 viện bổ tổ hiệp nước mới, đổi viện Tư-vấn làm viện nhân dân đại biểu, bốn cõi « an dân đại biểu » xuất hiện ra không khác gì một ngọn gió quét mát lòng dân trong khi bức rức nặng nề vậy.

Anh em chúng tôi đã chịu nhân dân phó thác, bắt đầu ra mà đương trách nhiệm này, vậy bất cứ chúng tôi học ít thì hèn, đường xa gánh nặng, chưa biết trên đối với Chính-phủ có tận thành được việc gì, dưới đối với quốc-dân có đỡ với được điều gì không ; song chúng tôi cứ trong cậy rằng nhà nước rủ có lòng bắt dân dân ; để dân được quyền tự người đại biểu, thì nhà nước cũng kỳ ông để cho những người đại-biểu đó mất lòng tin nhiệm của dân.

Vậy nên chúng tôi đây là một một tổ lòng nhà nước khai hóa dân Annam mà bày tỏ cho dân, một mặt đem lòng hy vọng của dân mà bày tỏ cho nhà nước, gắt trật tự để dìu dắt lẫn nhau đường tiến bộ. hợp may viện Nhân-dân đại biểu này cứ vững bền, thành một cái dây liên lạc liên cố của Chính-phủ đối với quốc dân mà ngày khai hội này thành ra một ngày kỷ-niệm cho nền hạnh phúc của dân Trung-kỳ, ấy là chính cái điều tỉ vọng của dân chúng tôi và cũng là chỗ chúng tôi có tấm lòng cảm Quan Toàn-quyền Varenne và quan Khâm-sứ Pasquier vậy.

Nhân dịp xin gửi lời chúc đức Hoàng đế Bảo-Đại vạn an.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bản từ tám giờ sáng.

CHÍNH PHỦ ĐÔNG-PHÁP

Cuộc công-thái 2.000.000 $

được mở theo như luật ngày 6 mai 1924 và chỉ dụ ngày 12 mai 1926

Từ ngày 1er tới 15 septembre 1926 phủ Toàn-quyền Đông-pháp phát hành 41.000 trái-phiếu vô-danh obligations au porteur) theo như các thể lệ sau này :

1. Giá biên trên trái-phiếu (valeur nominale) : 50 đồng.

2. Giá phát-hành cũng theo như số tiền biên trên phiếu (émission au pair) : 50 đồng.

3. Lợi tức mỗi năm 8 phần, nghĩa là mỗi phiếu mỗi năm được bốn đồng lãi ; phiếu công thái và phiếu lợi tức bất cứ ở thuộc địa hay ở bản Pháp đều không phải chịu khoản thuế gì hiện đang có hoặc sau này mới đặt ra.

Lợi tức sẽ xin thăng trả một kỳ là vào ngày 15 mars và ngày 15 septembre, phiếu lợi tức thứ nhất hai đồng sẽ trả vào ngày 15 mars 1927.

4. Cách hoàn lại các trái-phiếu hoàn theo giá phát-hành và trả trong hạn 30 năm theo lối rút số. Mỗi năm có hai kỳ rút số tại Đông-dương ngân hàng (Banque de l'Indochine) : ngày 1er février và 1er août. Cuộc rút số thứ nhất định vào ngày 1er février 1927. Kể từ năm thứ mười sáu, sau năm sống thái phát-hành trở đi, nghĩa là từ năm 1942 thì phủ Toàn-quyền được giữ lấy quyền hoàn lại trái phiếu nào chóng hết nợ.

Tiền lãi và tiền gốc các trái phiếu trúng số thì ở Đông-dương sẽ trả tại các chi điểm hoặc các chánh cục của Đông-dương ngân-hàng.

5 Các trái phiếu bắt đầu phát-hành từ ngày 1er septembre 1926 tại các nhà ngân-hàng và tại các nhà bạc ở Đông-dương, những người mua trái-phiếu không phải chịu khoản phí-tổn gì cả.

Các trái phiếu ai mua bao nhiêu không có hạn chế. Song ai mua quá năm trái phiếu thì phủ Toàn-quyền được giữ cái quyền hạn chế xuống năm phiếu là cùng, *song trái phiếu kể mua từ năm phiếu trở xuống thì phải bán hết.*

Theo như lệ trên kia nếu trước ngày 15 septembre 1926 mà cái số trái phiếu không được hạn chế đã bán đã số tiền công-thái rồi thì phủ Toàn-quyền được định việc phát-hành trước ngày đã định.

6. Các trái-phiếu lúc phát hành phải trả hết cả hoặc chậm lắm thì đến ngày 61 sau khi công thái là cùng.

Công chúng nên chú ý vào cuộc công thái này là cuộc có nhiều điều tích-lợi đặc-biệt :

Trái phiếu tính bằng hoa-viên đổi với tiền bản-vị bằng vàng có cái giá-trị nhất định.

Lợi tức cũng trả bằng hoa-viên và lại không phải chịu một thứ thuế nào ở thuộc-địa hay ở bản Pháp, dù thuế đã có rồi hay sau mới đặt đều không phải chịu cả. Lợi tức tính rõ là tám phần mười năm. Cho vay như thế đã nhất hạng ở đâu nhưng mà lại lợi hơn có mọi cuộc công-thái hiện đương phát-hành ở thị-trường thế-giới.

Ngoại những điều lợi về giá phiếu nhất định, về sự bảo-hành ở bất cứ chân khiếu cho các nhà rất nên mua vì là những ở ổn hẳn hữu ngày nay, thì cuộc công-thái này đối với những nhà buôn bán lại có những điều tiện lợi sau này :

1. Các trái phiếu ấy được cho vào bọc nhiệm thay cho tiền ký quỹ ;

2 Được cộng nhiệm vào thị giá nhà nước để đặt theo như nghị-định ngày 23 mai 1922.

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1 $ 00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

81, phố Paul-Bert, Hanoi

LẠI MỚI CÓ

Kính trình quí khách,

Bản-hiệu mới nhận được crème « Vernisian » để đánh giầy ta, giầy mây bằng đa tàng (vernis), thứ thuốc này bôi vào làng càng để ngấm lâu đa càng bóng và mềm, làng không hay rạp.

NGUYỄN-TIẾN HÂN
Bottier - Chapelier
7, Rue des Cabarets, Hanoi

LAN-PHƯƠNG
79, Hàng Đào, Hanoi

Bản-hiệu chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, làm được kiểu đẹp đẽ chắc chắn hơn mọi nơi. Nay có làm cả mũ nỉ chai (liège) để các lối. Hàng gửi tỉnh hóa giao ngân, nhưng phải gửi một phần tiền trước.

Khăn 6 nếp không kể chè nhân

Nhiều tây. 7 [illegible] 3580 - 3500 | Lượt, . 2550 - 2500 - 1520 - 0000

Mũ nỉ chai : 3500 - 2250

BAN CHIỀU KHÁCH

Ô-TÂY 2$50 và 2$80

CASQUES en LIÈGE
1$80

Nguyễn-ngọc-Linh
104, Rue du Chanvre, Hanoi

Connaissez-vous la nouvelle

Ford Française

14 HP 5 Places Pneus confort

21.000 fr.

GARAGE AVIAT
HANOI

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lời mua vé thì giá 20 quan, cứ thì đúng làm 20 tháng mỗi tháng lại mười quan. Hay tiền lời cho, tiền được ngay cả vé, trong nhiều số quyền số-hoàn, kỳ vé hoàng số thì được số hoàn, giành cả cuộc khi đánh lên một tí, thời hiện nhau không ngại đâu, mà đã được dự vào cuộc rút số, lại được số quyền số-hoàn một nửa vé rất quý có sinh lợi-tức.

Vé chơi Harmonie, mỗi năm rút ba kỳ dự cuộc rút số : 15 tại Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Nếu ta rút số sẽ :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tăm kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nếu gửi 20 quan nhà đang nhà nhiều nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Vậy bản xổ này theo như lời ngày 15 Mars 1926, các nhà mua vé được cả hiện chắc chắn.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urotormine

Giá 1$80 một hộp

Cải-lương Hí-viện

Rạp hát mới

42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Tối thứ tư 15 Septembre

HÁT TẾ-TỔ

TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN

(Trích ở các Trận cười)

I

Nghĩ ông Thừa-phái đau thay,
may chừa thuốc phiện gặp thầy lăng quen,

II

Thầy đồ mắc mẹo gái non.
Nực cười anh quản lấy con vợ tồi.

III

Kia lắm mối tối năm không.
Buồn cho cô ả má hồng răng đen.

IV

Đào điên hát chèo.

Tối thứ năm 16 Septembre

CHỌN ĐÁ THỬ VÀNG

Hài-kịch rất buồn cười

Hát chèo cải-lương

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau đớn — Trồng răng chữa răng --- Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.

Tính giá riêng 3065

Mấy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhức mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh-sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc ấy chế theo đơn ấy chính là thuốc,

COLLYRE JAUNE

selon formule du Docteur CASAUX

Hiệu bào chế CHASSAGNE

Lafon và Lacaze

Ủy bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kỹ-nghệ-sĩ, Rue Paul-Bert, Hanoi

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cả giấy quấn báo, chứa lại thế nào thì bỏ, rồi cũng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20 bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quấn khác.

Nếu ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

NAM-ĐỊNH

Mất trộm ở tỷ rượu. — Đêm mồng 4 vừa rồi, một tên kẻ trộm cắt trở vào nhà người ly rượu phủ Xuân-trường. Chủ nhà thấy động, chưa dậy đốt đèn đi soi và đánh thức người nhà, thì quân trộm liền đẩy cái thật mạnh, giằng lấy đèn, đập đi, rồi nó nhân lúc tối mà chạy trốn. Nhưng người đầy-tớ nhà ấy cố đuổi theo bắt được, thì tên trộm liền rút dao trong tối rạch đám người đầy tớ ấy mấy phát, rồi lẫn người đầy tớ ngã lăn vào cái vại sành nhà, rồi chạy thoát.

ĐỒ-SƠN

Hôm nay là ngày chọi trâu. — Hôm nay, mồng 9 tháng 8 ta, là ngày chọi trâu ở Đồ-sơn đây. Cứ thấy có 7 làng đem trâu ra chọi.

Mọi năm thì ngày chọi trâu này, Khách Tây Nam cáo mới về xem đông lắm. Nhưng năm nay vì lụt lội, đường sá đi không tiện, lại thêm nhân dân đương gặp những cảnh buồn: nào vỡ đường, nào đắm tàu, nỗi đau xót đương vơi đi không được, cho nên cũng ít người đến xem chọi trâu để mua vui.

PHÙ-LẠNG-THƯƠNG

Cuộc hát giúp dân bị lụt. — Hội đồng cứu tế ở Phù-lạng-thương định đến tối 12 và 13 tháng 8 ta mở luôn hai buổi diễn kịch tại nhà hát Chợ-thương tỉnh Bắc-giang để lấy tiền giúp dân các miền bị lụt. Chắc rằng hai buổi đó các nhà từ thiện sẽ đến cuộng quỹ cho đông trước là cứu vui sau là dự một phần trong việc làm phúc.

SƠN-TÂY

Một đám cướp ở tỉnh lị. — Hồi nửa đêm 10 septembre vừa rồi, quân cướp phá trò vào cướp nhà Mme Ng-thị Vượng, tức Đội-bàn, 64 tuổi, ở phố Hiến-sỹ. Trong khi ấy cả nhà đương đứng ở bờ, thì chúng ở vào, đánh chủ nhà rồi đẩy vào trong buồng, lấy thắt lưng trói chủ nhà vào cột, rồi đi lục các hòm rương, lấy mất mấy trăm tiền 100 đồng và các quần áo, xuyến hột, đồ đạc cũng khá khá.

Chủ nhà có nhận được mặt được tên những quân kẻ cướp Đã lập tức đi trình báo, thì hiện nay hãy còn đương cho dò xét việc này.

THÁI-BÌNH

Những nơi thê thảm về nước lụt — Ngày 27 tháng sáu ta, ở làng Sen thuộc phủ Thái-ninh có một nhà tên là ký Vinh, 5 người đi thuyền bị đắm chết mất 4 người, còn sống sót một người đàn bà chửa, vì chồng biết bơi cứu được vợ lên, khi ra cứu các người khác thì bị nước chảy mạnh trôi đi mất. Ngày hôm sau, cũng chỗ làng Sống cạnh làng Sen nói ở trên, có cái nhà trôi qua đồng làng ấy; có hai đứa bé còn ngồi trên nóc nhà, hai cha con tên Sống trông thấy chạy ra cứu, khi người sen cứu được hai đứa bé, thì người cha bị nước trôi đi mất.

Ngày hôm 25 tháng sáu ta, ở khúc sông làng Nam-quán giáp Đông-các, có cái hòm trôi lênh bênh, trong hòm có ba đứa bé chết ngồi, ở trên hòm lại có một cái dây đeo, ai cũng đều đoán là vì thế nước lên nhốn quá trôi cả nhà đi, họ đem con bỏ vào trong hòm treo lên trên dây phòng hòm ấy lại sẽ cái xác trôi cùng một nhà, trông thấy ai cũng động lòng thương, nhưng vì hòm ấy mới lụt không có sẵn thuyền bè mà nhà nào biết hạnh có người chết cũng không có chỗ chôn. Ôi thê thảm thay!

國文讀本

Sách tập-đọc cho lớp nhì

QUỐC-VĂN ĐỘC-BẢN

Của VŨ-ĐÌNH-LONG soạn

Giá: 0$10

Bán buôn tại Tân-Dân Thư-Quán

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Cuộc lạc quyên giúp quan thủy tai Bắc kỳ. — Tối hôm 11 septembre hồi 9 giờ tại nhà Morin quan Khâm-sứ có cho ở ta một cuộc chiếu bóng bán vé lạc quyên để lấy tiền giúp cho dân Bắc-kỳ bị nạn thủy tai vừa rồi. Cuộc lạc quyên ấy quan-lại nhơn dân ở xứ này đã người Tây người Nam cũng thấy đều vui lòng hoan nghênh đến xem rất là đông. Tối hôm ấy tại trước cửa Morin có kết hoa treo cờ, và người đến xem quan-lại Tây Nam, áo quần như nêm, ngựa xe như nước. Sự thấy tại cả dân bản-kỳ mà Chánh-phủ bảo hộ có tổ chức ra cuộc lạc quyên để cứu giúp thì nhẽ rằng chánh phủ Nam triều có lẽ nào lại nín, nay mai cũng tổ chức ra một cuộc lạc quyên để cứu dân bị nạn.

Chết trôi. — Hai mẹ con người bán cải, mẹ tên eo sau, con đứng trước vô ý đứa con ngã xuống sông, mẹ nhảy xuống cứu rồi cả hai đều bị chết đắm thật là khá thương thay. Sự ấy xảy ra ngày 10 tại gần cầu Giáviên quan đã đến khám xét xong cho thân nhơn nhận về mai táng.

THANH-HÓA

Giúp dân bị lụt. — Hội Cứu-tế chúng tôi xin thay mặt các đồng-bào bị nạn nước lụt ở ngoài Bắc đem lời chân trọng cảm tạ các ngài đã vì lòng bác ái mà đến chứng kiến mấy cuộc diễn kịch chúng tôi đã tổ chức ở Thanh-hóa và Vinh. Việc khai diễn nơn mấy tiếng tuồng cải-lương ấy, chúng tôi tưởng như ở tấm lòng sốt sắng của các ông hội-viên Hội-nhạc-ái-hữu, nhất là M. Trần-đại-Tuệ mà vở tuồng « Giọt lệ thông-phòng » đã rất được công-chúng tán-tưởng và đã góp cho cái kết quả mấy cuộc diễn kịch ấy được mười phần viên mãn.

Món tiền 299p.00 thu được ở Vinh trừ tiền chi phí đi, còn lại 200p.00, thì Hội chúng tôi đã đưa nhờ quan Công-sứ gửi thẳng ra hai tỉnh Thái-Bình và Hải-dương mỗi tỉnh 100p.00 Thế là trước sau hội ta ủng tôi mới gửi ra được 600p.00.

Còn về khoản lạc quyên, thì chúng tôi đương rắp để đơn vào tòa Khâm-sứ để xin phép lại. Nếu quan trên cho phép, thì hội chúng tôi trông mong rằng các ngài sẽ lại vì tình chứng-loạt mà mở lòng nhân đức, kẻ nhiều người ít, để cứu giúp đồng bào trong bước ta-ương, thì thật là bàn hạnh của hội chúng tôi mà cũng là một điều vẻ vang cho tỉnh Thanh-hóa ta vậy.

Tiện đây hội chúng tôi xin phân trần ra mấy lời để đáp lại bài của ông Ngu-Tăng đăng trong một tờ báo kia ra ngày 14 août vừa rồi.

Ông có nói rằng cớ Lê-Lan có đưa đơn tỉnh cầu quan Công-sứ để mở cuộc lạc quyên giúp dân bị lụt, vì quan Khâm-sứ có trả lời rằng phải một hội nào đứng lên mà chủ-trương việc ấy thì ngài mới cho phép. Điều ấy hư thực thế nào, chúng tôi tưởng không cần phải nói quyết. Nhưng có một điều đích thực, là trước ngày hội Cứu-tế chúng tôi thành lập là ngày 4 août, thì cô ấy tôi chưa từng thấy có người nào đến thỉnh cầu quan Công-sứ về việc ấy, và ngoài cái đơn của hội chúng tôi, thì quan Công-sứ cũng không có để cái đơn nào vào tòa Khâm-sứ xin phép cho mở cuộc lạc quyên cả. Sự ấy cũng có nhẽ vì ông Ngu-Tăng mê vui về cảnh thanh-nữ tỉnh mọe, rồi không có thì giờ mà lý hội đến, chúng tôi cũng không trách chi ông. Nhưng chỉ rằng ở mấy lời nông nổi của cô Vệ-Lan, không chịu xét hỏi, mà đã vội đăng lên báo, để cho những người nhẹ dạ tưởng nhầm rằng sự sáng lập nên hội Cứu-tế này là thoát thai ở ý-kiến một người nữ-lưu, điều đó chúng tôi thật có chút bất mãn với ông Ngu-Tăng vậy.

Cũng trong bài ấy, ông Ngu-Tăng lại tỏ ý trách hội Kiến-hương không xuất lực ra để tìm phương cứu giúp đồng-bào trong khi tai biến. Thay một hội Kiến-hương, chúng tôi xin cám tạ cái thịnh-ý của ông và mấy lời khích khuyến ấy. Song nếu tự ông cũng có lòng nhiệt thành tỉ chăng mà ông đã thiết tưởng cho cô Vệ-Lan; nếu tự khi hội chúng tôi thành lập, ông chịu bỏ chút thì giờ quí báu đến hỏi han qua cái cách hành-động của hội và mở xem qua quyển sổ tên những hội viên, thì có nhẽ tự ông cũng đã tuyên bố lên báo chương, để công nhận cái lỗi trách nhiệm vội vàng ấy. Bởi vì đến hết tất cả hội-viên hội Cứu-tế toàn là hội-viên hội Kiến-hương cả. Chúng tôi sở dĩ không muốn lấy tiếng hội Kiến-hương mà tỏ chức nên cuộc Cứu-tế, là vì chúng tôi thiết tưởng rằng nếu để riêng hội Kiến-hương đứng lên, mà cùng-đồng việc ấy, thì danh hiệu có hơi chật nhỏ hợp mà thế lực không được dồi dào. Cho nên chúng tôi mới lập nên một hội Cứu-tế bao quát hết cả các người tàng sự các nơi và các nhà nông, công, thương trong tỉnh, để cho trước là cái phạm vi hành-động của hội được rộng rãi, sau là để tỏ ra rằng cái lòng ái quốc hoài-chủng, không phải riêng một mình ai có mà cũng không phải của riêng một đảng phái nào. Dẫu vậy mà rằng hội Kiến-hương hàng tỉnh cũng đã định tổ chức một ngày hội thể-dục để lấy tiền cũng vào hội Cứu-tế; chỉ vì phần nhiều các tài-tử trong hội viên đương vắng mặt, cho nên cái điều ấy chưa có thể thi hành được.

Mấy lời thành thực, xin đem bộc bạch cùng ông Ngu-Tăng.

Thay mặt hội Cứu-tế:
Phó hội trưởng, Ngô-thừa-Đích

TOURANE

Góp tiền giúp người bị lụt. — Từ khi các tỉnh ngoài bắt-kỳ bị cái tai họa ngập lụt mênh mông, nhân dân khốn-khổ, thì suốt từ nam chí bắc ai là người có tâm-huyết, ngồi tin đều xót ruột đau lòng, thảm-thương nỗi đồng bào mấy tỉnh bị chìm đắm trong vòng tai nạn. Gần đây nơi thì mở cuộc lạc quyên, chỗ thì bày trường diễn kịch, kẻ kiếm cách này, người tìm phương khác, để lấy tiền mà giúp đỡ đồng bào, bởi tấm mấy hôm nay bà con tụ ông bản hạt cũng nơi theo gương tốt của anh em rủ nhau góp nhóp kẻ ít người nhiều, lần lượt gửi ra Bắc, để giúp đồng bào bị nạn. Tuy món tiền góp công số không được bao nhiêu, song đó hoa trăm rơi, nhưng của ít lòng nhiều, thiết tưởng cũng đỡ được trong muôn một; gọi là tỏ chút tình thế tử hữ bị, giúm giúp nhau trong con nước lửa.

Giường Hồng-kông bằng sắt và bằng đồng đủ các kiểu mới, lò-xo, nệm, gối, màn đen và các đồ dùng trong phòng ngủ. Ghế lối thonet, sơn lại, chữa giường và lò-xo.

Hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA,
7, rue du Chanvre, Hanoi.
Téléphone n° 250. Ký 3085

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng

XE-ĐẠP TERROT :

Thượng hảo hạng	62$00
Hạng đi đường xa B.	52.00
Hạng đi đường xa A.	50.00

XE-ĐẠP ALCYON :

Thượng hảo hạng	60.00
Hạng đi chơi	52.00
Hạng đi đường xa	48.00
XE-ĐẠP « DRAGON D'OR ».	40.00

3036

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, bán gói đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kinh lắm.

Đi mua nhưng cho được hộp PHOSPHATINE FALIÈRES đừng bỏ tính chuyện, lấy phải cho mất tiền, người lớn ăn hay trẻ, đứng già hà cũng hợp như nhau.

Đã trở bán công bốt — Tại nhà thí ở Paris, 35 6, đường La Tocharde.

R. C. Paris. 91.320.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Mấy tối tuồng hay cực điểm.

Xứ Bắc-kỳ ta vẫn có tuồng hay mà lại toàn là người Bắc chuyên-môn cả, nhưng mà trước thì ở mỗi tỉnh một bọn.

Bây giờ rạp SÁN-NHIÊN-ĐÀI chúng tôi mới chiêu-mộ hợp-nhất để diễn mấy tối hiếm quý-khách trong tháng tàng-thu mát mẻ này.

Xin mời quý-khách hạ-cố đến xem tối thứ hai và những tối sau mới biết lời chúng tôi bá-cáo là thật. Những người chúng tôi đã dụng công chiêu-lập ở các tỉnh thì được đến bốn chục người, cho kép thanh sắc, giả trẻ đủ cả các vai, lại có đến những vai hòng lơn nữa, vai nào cũng thiện-nghệ về lối hát tuồng cả, chắc quý-khách không nỡ chê được. Vì chúng tôi chọn từng vai mà đón về; nghề hát của các vai ấy đã tinh-xảo mà quần-áo mũ-mãng lại rất là đẹp nữa, thực không có ngoa ngôn.

Chúng tôi chắc những tích hát này để diễn tại rạp SÁN NHIÊN-ĐÀI chúng tôi, mà giá các chỗ ngồi chúng tôi cũng không tăng giảm, cứ thu như cũ.

Vậy tối thứ hai 13 septembre 1926, thì diễn tích GIÁC-SINH-DUYÊN là một tích luân-lý tỏ ra mẹ chồng nàng-dâu cư xử với nhau.

Tối thứ ba là 14 septembre 1926 diễn tích THẤT-HIỀN-QUYỀN, cũng là một tích luân-lý nói về đi ghẻ con chồng cư xử với nhau.

Tối thứ tư là 15 septembre 1926 diễn tích CHUNG-VÔ-DIỆM là một tích hay nhất trong một pho tiểu-thuyết quý-khách đã rõ.

Xin quý-khách lưu tâm hạ-cố lại xem để chứng nhận cho sự tấn-tích và việc hý-kịch ở ngoài Bắc ta này.

Tối thứ năm 16 Septembre 1926

VẠN-HOA LÂU
BAO-CÔNG THẨM ÁN
QUÁCH-HÒE

Kính mời quý khách chiếu-cố lại nghe hát trước mua vui, sau biết tài của nhà nghề ngoài Bắc ta đã chịu luyện tập tấn tới hơn xưa.

Thưởng nguyệt đêm thu

Cả mấy công-tử nhàn đêm thu vui về, giở mới giảng trong muốn đổi nhau đi thưởng nguyệt trong sớm bình khang. Đến nơi nghe chỗ nọ tiếng, chỗ kia đàn, các công tử thấy cảnh thấy người thì tưởng thưởng nguyệt đêm hoa lại càng nỗ nức, liền vào một nhà chị em hầu chưa có khách hát. Vào đến nơi chuyện trò chi lý mãi hồi tài chị em phỏng nước đọn bánh ra để tặng các công tử thưởng nguyệt đêm thu. Đang ăn uống chén chú chén anh thì bỗng chẳng có lương vị gì cả.

Vì chị em thoạt rõ mua thứ chè tàu hiệu. Thấy các công-tử nhẽ hai bỏng giới nhời lại làm sao mấy tìm cách nói đối rằng:

— Thưa các quan, chè tầu đay chỉ có chè Kim-Thái là ngon nhất, nhưng vì chúng tôi không tìm thấy hiện, mấy phải mua thứ chè này, xin các quan xơi tạm vậy.

Một công tử thấy nói thế biết chỉ em muốn quịch mình, liền ngâm ngay một câu rằng:

Nhân vui tiện bước tìm vào
Của nhà Kim-Thái đây nào thiếu chi
Sẽ ba bảng nguyệt là gì?
Hiệu con sư tử ai thi chẳng hay
Các chỉ em ngồi xong hãy biết rằng cách nông chè tầu đã thạo nên cứ giả thật không giảm thảo ngon giữa nào.

Tha người

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARNIGUENC & Cie

Dépuratif Ribal

Thuốc lọc huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quí. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho khỏi đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

81, phố Paul-Bert, Hanoi

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình lợ-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí không tài không biết có thể tin được!

Ba xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu thảo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn: từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho bằng chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bổn-hiệu ở trong thời tự từ bộ này.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính nông máy dọt.

Giá tiền 0$80

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU

BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phổi, làm cho hay ho vật.

ẤY LÀ:

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BÒ 1$40

3001

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-lu, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Bắp-cầu, Yên-phụ, Bắc-ninh

Bình ghẻ chốc

Bau nhứt trong chớn cũng

LÁC, NGHỨA, DA TRẦY KHÔ, NỨC, CHẾ cũng bắt kỳ bình chứng nào ngoài do-thần thị trị tuyệt một tích hay, nhớ Thuốc đán FLORENTINE

Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng. Cứ cùng người đi chẳng chắc hay thôi! Cũng các nhà thuốc và tại sở: 53, B. de Strasbourg HANOI

Thuốc đán FLORENTINE

祥和裕 YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ sức nhiễu, hàng tân nhiễu lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, nuyến, lĩnh, lụa, bằng, quế, sản vân và hàng Saigon như lĩnh, the, vân vân.

Nay mới có đủ các mặt, lông thâm, mapa đen có sắt mán rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ và không có mẫn gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu xin gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch

YU-WO-TSEONG

3015

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá lá cho nên gin giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

Hễ nào là bệnh trĩ?

Bệnh trĩ là mọc mụn trong ngại chàng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kịp chữa, để lâu có thể ăn thắng đại chàng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

TRÍ KHOA Y-SINH

36, Phố hàng Đường, Hanoi

1053

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tác khắc tuyệt nọc

RÔM-SÀY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn: 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

56 phố Tràng-tiền

HANOI

Thuốc chữa bệnh sốt rét rừng rất thần hiệu. Chỉ uống một lọ cũng đủ khỏi bệnh.

Ở các hàng bào-chế Đông-pháp có bán cả. 3.150

Hỏi các người mắc bệnh trĩ.

Nếu ai mắc phải bệnh trĩ [illegible] nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền mất không bại vì đường sinh dục, nên lập tức cùng thuốc của hiệu TỔ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp-cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bệnh thuốc bịch tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngoại khen và mình tự ở các nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim đức giang, 55, phố hàng Bồ và ở Ruế hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán bỏ.

3033

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng da dày, đau da dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$10

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho; hễ khi gửi có tiền gửi theo gửi ấy mua thì bản quán khoe trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

Trong các thứ rượu Cassis thì RƯỢU CASSIS FOURNIER DEMARS là NGON NHỨT

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh.

3007

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhở thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường — Không sót — Đỡ lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt. . . . . **0$90**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

3042

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ SẼ TRẢ LỜI NGAY

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

HANOI

Gian hàng bày các thứ giấy bút

VENTE RÉCLAME !

Le Célèbre **CICO** Marque Française

PORTE-MINE RÉSERVOIR

Le dernier cri, élégant, pratique, économique. En plaqué argent, riche guillochage, choix de modèles avec agrafe pour poche ou avec anneau pour chaîne. Plus de crayon cassé ni de mine gaspillée. Le réservoir contient assez de mines pour plusieurs mois et les mines de rechange se vendent un prix raisonnable. Valeur exceptionnelle. Quantité limitée.

Prix : **1$25**

3005

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập từ năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm vừa dần bỏ ở cữ.* . . . . . *Một lít:* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* *Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* *Một chai:* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

HIRUP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm vừng 3 hay 4 muỗm.* . . . . . *Một chai:* **1,25**

SOUTTER ROYAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3010

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời xuống, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống cachets

NHỮNG VẾT XẤU Ở NGOÀI DA

cũng là diện mạo của đi, là bởi các chất đọng nên da khó đi.

THỨ CRÈME SIMON

CRÈME SIMON

PARIS

giữ cho da mềm mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắn nắng, bệnh cảm thử, và các dấu sâu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN